

Bernolák

apríl/2023

www.bernakovo.sk

ročník XXIX

Rozšírenie materskej školy na Kondrótovej ulici

Samostatne stojaci objekt materskej školy, ktorý bude súčasťou už jestvujúcej materskej školy na Kondrótovej ulici, v okrajovej časti Bernolákova smerom na obec Nová Dedinka. Materská škola bude dvojpodlažná, s jedálňou a kuchyňou, situovaných v prízemí objektu. Celková kapacita materskej školy bude 94 detí.

Výstavba v obci

Dostavba základnej školy na Školskej ulici

Cieľom je rozšírenie kapacity základnej školy dobudovaním chýbajúcich tried prostredníctvom trojpodlažnej prístavby k jestvujúcej škole. Vybudovaním prístavby ZŠ vznikne 10 nových kmeňových tried. Súčasťou dostavby základnej školy je aj vybudovanie kuchyne a jedálne so snahou zabezpečiť dostupné stravovanie pre žiakov a seniorov. Projekt školy obsahuje tiež zelené opatrenia v zmysle podmienok SMART konceptu vzdelávania, ako je vybudovanie vegetačnej strechy, vodozadržné opatrenia a tiež výsadbu nových stromov v areáli školy.

Detské ihrisko

V záujme zachovania a využitia hracích prvkov z obecného ihriska a zabezpečenia vývinových potrieb detí, obec vytvorila presunom preliezok z pôvodného obecného ihriska menšie detské ihrisko nachádzajúce sa v areáli ZŠ na Školskej ulici z ľavej strany budovy. Oficiálne otvorenie detského ihriska sa plánuje na jar 2023. Preliezky nachádzajúce sa v tomto priestore sú už teraz plne funkčné a bezpečné, osadené profesionálnou firmou a je možné ich používať. V týchto dňoch prebehnú ešte terénne úpravy, osadenie lavičiek a odpadkového koša. Pri priaznivom jarnom počasí sa plánuje výsadba tráv, ktorá nebola možná v zimnom období.

Klientske centrum

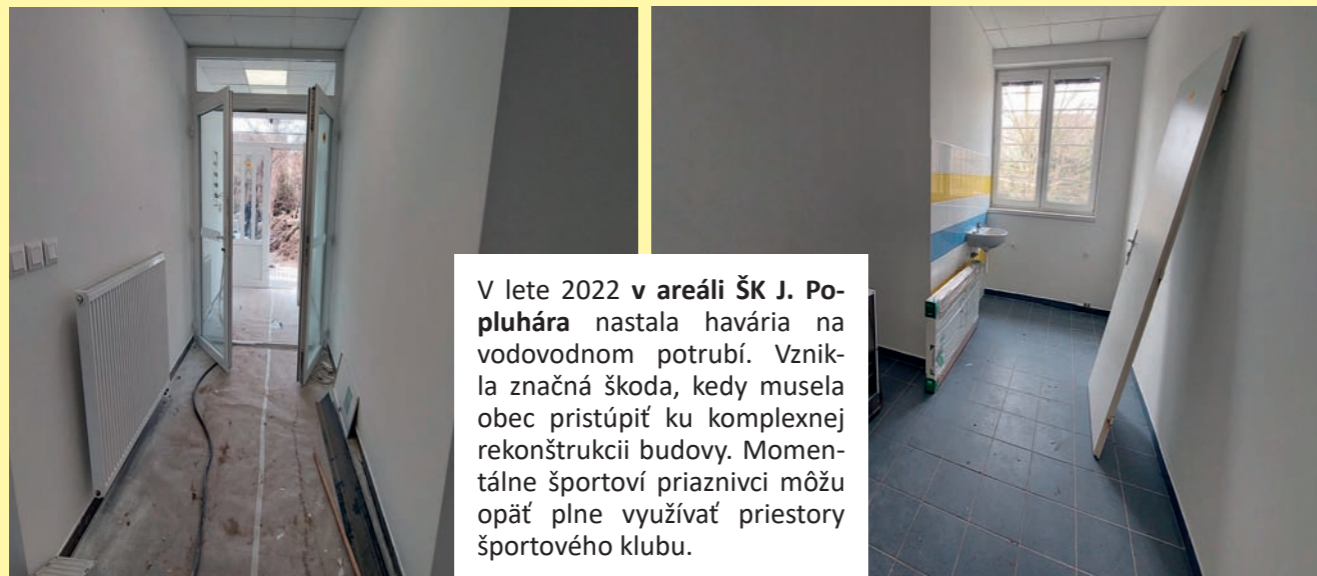
V snahe byť otvorení občanom päť dní v týždni, ale i pre získanie zázemia zamestnancov neustále sa rozrastajúcej obce pristúpila obec k rekonštrukcii priestorov bývalého archívu a zázemia technických služieb situovaného vo dvore súčasného obecného úradu. Po zrekonštruovaní daného objektu vznikne nové moderné klientske centrum prístupné občanom ako z Hlavnej, tak i z Viničnej ulice. Nové okenné otvory sa budú môcť použiť aj ako obslužné okienka v prípade, ak by nastala situácia vyžadujúca takéto opatrenia. Rekonštrukcia klientskeho centra súčasne zahŕňa aj úpravu dvora úradu vytvorením promenády medzi Viničnou a Hlavnou ulicou.

Rekonštrukcia priestorov v kultúrnom dome

V roku 2022 prebehla rekonštrukcia priestorov šatní kultúrneho domu, ktoré slúžia aj k účelu elokovaného pracoviska ZUŠ. Koncom roka 2022 pokračovala rekonštrukcia spodných priestorov zo strany Coop Jednota, kde prebieha kompletná renovácia. Rekonštrukcia bola nutná, keďže do týchto priestorov sa neinvestovalo od čias postavenia kultúrneho domu. Priestory po prestavbe bude možné plnohodnotne využívať na prenájmy či iné aktivity.

Rekonštrukcia športového klubu

V lete 2022 v areáli ŠK J. Poluhára nastala havária na vodovodnom potrubí. Vznikla značná škoda, kedy musela obec pristúpiť ku komplexnej rekonštrukcii budovy. Momentálne športoví priaznivci môžu opäť plne využívať priestory športového klubu.

Rekonštrukcia chodníkov na Poľnej a Svätoplukovej ulici

Začiatkom roka 2023 sa pristúpilo k realizácii ďalšieho projektu, a to rekonštrukcie chodníkov na Poľnej a Svätoplukovej ulici. Na Poľnej ulici (úsek od Trnavskej ulice po Ľaliovú) sa obnovil povrch existujúceho chodníka pre chodcov. Už teraz sa obyvatelia môžu prejsť po zámkovej dlažbe nového chodníka, kde pri jeho ukončení pri križovatke s Ľaliovou ulicou je zakomponovaný bezbariérový nábeh s osadením dlažby pre nevidiacich a slabozrakých. Miestna komunikácia na Svätoplukovej ulici prechádza rekonštrukciou v týchto dňoch. Aj keď realizátor stavby rýchlo napreduje, k asfaltovaniu sa pristúpi až na jar, kedy to technologicky bude možné.

Pamiatková obnova a adaptácia starého vodojemu Várdomb

je jednou zo stavieb, ktorá, veríme, že poteší obyvateľov Bernolákova ale i jeho návštevníkov. Vodojem sa nachádza v lokalite archeologického náleziska a ruiny zaniknutého stredovekého hradu Čeklís. Dlhodobou bol nevyužívaný, bez potrebnej údržby. Zámerom jeho obnovy je vyhládka a tiež sprístupnenie vnútra nádrže, kde bude expozičný priestor. Prístup k objektu vodárne bude schodiskom z drevených masívnych podvalov, zo severnej strany od poľnej cesty vedúcej od kostola sv. Štefana Kráľa. Obyvatelia i návštevníci tejto pamiatkovo chránenej oblasti si budú môcť užívať nádherné výhľady z vodárenskej veže Várdomb už začiatkom leta 2023.

Ing. Barbara Hajachová

Bombové hrozby v Bernolákove

Prvý prípad nahlásenia bomby sa odohral v októbri minulého roku, keď sa istý obyvateľ obce posilnený alkoholom rozhodol preveriť pripravenosť bezpečnostných zložiek takým spôsobom, že položil igelitku s neznámym obsahom pri bankomate kultúrneho domu a v blízkosti stojacim osobám na námestí pred KD oznámil, že za chvíľu tu vybuchne bomba. Zanechal aj list pre políciu a z miesta odišiel. Boli ihneď kontaktované všetky bezpečnostné zložky cez linku 112 a zároveň aj OcP Bernolákovo. Po príchode na miesto spolu so špeciálnym útvarom PZ bolo hliadkou OcP zabezpečené inkriminované miesto a pyrotechnik bezpečným spôsobom preveril obsah tašky. Pyrotechnikovi sa nezдалa podozrivá vôňa pripomínajúca niečo dobre napečené. Pravdepodobne bol pyrotechnik hladný, lebo vo veľmi krátkom čase zistil, že obsahom tašky je čerstvý chlieb. Na základe kamerového záznamu bola stotožnená aj osoba, ktorá túto bombu nahlásila.

Druhý prípad sa stal začiatkom februára tohto roku, kde bola na mail MV PZ SR odoslaná správa v znení: Zajtra odpálím dodávku pred školou. Ihneď boli aktivované všetky bezpečnostné zložky a zabezpečené okolie škôl v našej obci. Z našej strany prišlo tiež na aktívne monitorovanie okolia škôl hliadkovou činnosťou a zároveň aj sledovanie okolia pomocou kamier. Našťastie sa ani táto hrozba nepotvrdila a žiaci škôl sa vrátili k normálnemu vyučovaniu.

Silvester a Nový rok 2023

Oslavy Silvestra a Nového roka 2023 prebehli v našej obci bez väčších incidentov. Hliadka na Silvestra prijala oznam, že na Bernolákovej ulici pred domom oznamovateľa sú chlapčiská, ktoré hádžu delobuchy a pes oznamovateľa sa ide zbláznit. Oznamovateľ ich upozornil, aby išli ďalej, ale nedali si povedať, preto vyrozumel hliadku OcP, aby sa zjednali nápravu. Do ranných hodín OcP už nemusela riešiť podobné prípady, ale počas osláv Nového roka sa objavuje čoraz viac prípadov zabehnutých zvierat z dôvodu stresu. Túto problematiku sme konzultovali aj s miestnym veterinárom, ktorý sa nasledovne vyjadril: Zvieratá majú celkovo niekoľkonásobne lepšiu, respektíve silnejšiu sluch ako človek. Závisí to od zvierate, ale aj od plemena, napríklad psov. Trebárs čivava alebo francúzsky buldog majú anatomicky menšiu a inak tvarovanú ušnicu. Tým pádom dokážu prijímať zo svojho okolia oveľa menej zvukových impulzov ako nemecký ovčiak alebo doberman. Toto všetko ovplyvňuje, ako veľmi dokážu reagovať na prehnané zvukové efekty, ktoré sú dôsledkami ohňostrojov a petárd. Mnohokrát dochádza k dvojitému stresovému faktoru, a to svetelnému a zvukovému šoku. Zvieratá na to nie sú zvyknuté alebo včas pripravené, čo im spôsobuje rôzne ujmy, počnúc triaškou, bojzlivosťou, rôzne zvukové prejavy (vokalizácia), mňaučanie, štekot, až po hnačky a zvracanie. Prešľachtené zvieratá majú dokonca tendenciu dostať epileptický záchvat. K danej problematike sa vyjadrilo aj miestne poľovnícke združenie, kde uviedli, že silný zvuk petárd neprimerane stresuje poľovnú zver, ktorá je pravidelne na Silvestra prikrmovaná. Takýto stres môže spôsobiť dokonca až uhynutie poľovnej zveri alebo vtáctva.

Malí cestovatelia

Počas hliadkovej činnosti v obci Bernolákovo boli v nočných hodinách hliadkou spozorované 3 deti, ktoré bezradne postávali pred jedným z domov. Hliadka sa pri nich zastavila a dozvedela sa, že ich domov doviezol rodinný známy a keď odišiel, zistili, že nemajú nielen kľúče od domu, ale vybil sa im aj mobilný telefón a nemôžu sa spojiť s rodičmi, ktorí ešte neboli doma. V snahe deťom pomôcť hliadka previezla deti s ich súhlasom na oddelenie OcP. Zo začiatku sa trochu báli, ale potom cesta na oddelenie prebehla v družnej debata o škole a koníčkoch. Po krátkom občerstvení na oddelení OcP sa hliadke podarilo spojiť telefónom deti a tie sa spojili so svojimi rodičmi. Celý prípad bol ukončený odovzdaním detí rodičom.

Valentínska záchrana života

Keďže si ľudia sviatkom sv. Valentína spríjemňujú spoločné chvíle, aj hliadka OcP bola v tom, že v takomto pokojnom sviatočnom duchu prebehne aj celá služba. To sme ešte netušili, čo nás o chvíľu čaká. Pri prechádzaní cez železničné priecestie bola hliadka zastavená neznámym mužom, ktorý hliadke oznámil, že osoba stojaca asi 50 m od nás vedľa železničnej trate chce spáchať samovraždu. Hliadka okamžite reagovala, jeden člen hliadky zaparkoval vozidlo mimo trate, druhý sa rozbehol za neznámym mužom, aby mu v tomto úmysle zabránil. Po príchode k nemu sa muž otočil k členovi hliadky so slovami: *Ja tu iba cikám, je to trestné--?* Ako však zbadal prichádzajúci rýchlik, povedal členovi hliadky, že teraz mu niečo ukáže a rozbehol sa pod prichádzajúci vlak. Člen hliadky ho zozadu rýchlo objal okolo trupu a stiahol na seba. Držal ho až do chvíle, kým bol vlak ďaleko za stanicou a potom ho spolu s druhým členom hliadky odviekli na bezpečné miesto mimo trate. Po chvíli prišla na miesto aj hliadka PZ spolu so sanitkou, kde bol tento muž odovzdaný do lekárskej starostlivosti. Všetci sa máme čo učiť, o sebe, o ľuďoch, o svete. Niekedy nás zdanie klame a veci sú inak ako na prvý pohľad vyzerajú. Práve tí, od ktorých to najmenej čakáme, nás môžu najviac inšpirovať. Preto budme všímaví ku svojmu okoliu a nenechávajme nič na náhodu.

Školenie prvej pomoci a zákrok s AED

Dňa 17. februára 2023 sme sa opäť zúčastnili pravidelne sa opakujúceho školenia prvej pomoci, aby sme vedeli aj v tomto smere pomôcť v prípade potreby občanom, ktorí sa ocitnú v ohrození zdravia alebo života.

Prednášajúci záchranári z operačného strediska záchrannej zdravotnej služby nám na začiatku vysvetlili zásady a postupy pri živote ohrozujujúcich stavoch a aj to, ako správne v takýchto prípadoch konať a ako správne používať defibrilátor, ktorý je súčasťou povinnej výbavy nášho služobného motorového vozidla. Prvá pomoc podaná včas a v zmysle týchto zásad je dôležitá a zachraňuje život. Po úvodnej prednáške sme si nadobudnuté vedomosti vyskúšali aj prakticky na figurínach. Školenie bolo ukončené záverečným testom každého príslušníka, ktorí po úspešnom zvládnutí testu obdržali certifikát. Prístroj AED sme dostali ako sponzorský dar v roku 2015. Je to prenosný prístroj určený pre použitie laickej a odbornej prvej pomoci, pri náhlom zastavení krvného obehu,

v dôsledku fibrilácie komôr alebo inej závažnej srdcovej arytmie. Tento prístroj je registrovaný v celoslovenskej evidencii a v prípade potreby záchrany života pacienta hliadku OcP so žiadosťou o asistenciu vyrozumie operátor linky 155. Tak to bolo aj dňa 19.02.2023, kde hliadka v čase o 01:02 hod. obdržala žiadosť o asistenciu s prístrojom AED z centrálného dispečingu záchrannej služby, kde sa jednalo o 60-ročného pána, ktorý doma skolaboval. Hliadka za pomoci svetelného výstražného zariadenia okamžite vyrazila na miesto určenia, kde prišla do 3 minút. Príslušníci obecnej polície okamžite prevzali resuscitovanie pacienta od prítomnej osoby a pacient bol pripojený na prístroj AED. Prístroj AED začal ihneď z analýzou srdcového tepu, ale výboj neodporučil. Aj napriek snahe prítomnej hliadky aj posádky RZP sa pacienta nepodarilo zachrániť. OcP je v snahe pomôcť aj takýchto prípadoch odhodlaná zachraňovať životy občanov.

Ochrana lesov pred požiarmi

Lesy sú základnou súčasťou nášho životného prostredia, ekonomiky, kultúry a tradícií. Sprevádzajú človeka od minulosti až po súčasnosť.

Sú nenahraditeľným zdrojom energie a zároveň chránia pôdu a vodu, sú domovom vzácnych druhov rastlín a živočíchov. Aj keď lesy často spájame najmä s ťažbou dreva, cennejšie ako táto obnoviteľná surovina sú ekologické a spoločenské funkcie lesa. Existenciu lesa a života v ňom môžeme považovať za jednu z najdôležitejších podmienok existencie ľudskej civilizácie. Bez lesa a jeho produktov by človek pravdepodobne nebol schopný dosiahnuť úroveň svojho vývoja a poznania, ako ju poznáme dnes. V jarnom období sa pre tisíce ľudí začína sezóna spojená s odstraňovaním opadaného lístia či suchej trávy, strihaním stromčekov a všeobecne starostlivosťou o svoje záhrady. Ten však v tomto období veľmi ľahko dokáže prerásť v požiar a tým začne platiť porokadlo „Oheň je dobrý sluha, ale zlý pán!“ Holé konáre stromov len veľmi krátko odolajú plameňom požiaru. Suchá tráva predstavuje ideálnu „živnú pôdu“ pre začínajúci, ale aj plne rozvinutý požiar. Preto sa spaľovať

môže len za splnenia určitých požiadaviek. Vypaľovanie porastov je za každých okolností zakázané a sankcionované! Na jednej strane medzi najnebezpečnejšie požiare patria lesné požiare. Tie vznikajú najskôr horením pôdneho pokrytia. Prízemný požiar sa postupne rozšíri, čoho výsledkom je korunový požiar, ktorý sa pri silnom vetre môže šíriť veľkou rýchlosťou. Vietor postupne šíri horiace čiastočky do okolia, čím dochádza k vzniku nových ohnísk požiaru. Pre takýto typ požiaru je charakteristické rýchle sa šírenie v smere vetra a v závislosti od množstva horľavých látok, zložitosti vedenia zásahu z hľadiska ťažko dostupného terénu, nutnosti využitia veľkého množstva síl a prostriedkov na jeho likvidáciu, nedostatok zdrojov vody potrebnej na hasiace práce, častokrát nutnosť využitia špeciálnej (leteckej) techniky. Občania v mnohých prípadoch porušujú zákon o ochrane pred požiarmi a svojím nezodpovedným a ľahkovážnym konaním ohrozujú okrem seba aj svoje okolie. Vypaľovanie trávy je každoročne sa opakujúcim javom, a preto sa na všetkých občanov obracia Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Pezinku s výzvou rešpektovať zákon o ochrane pred požiarmi a žiada tým občanov, aby nevypaľovali trávu ani iné suché porasty! Ne-

zakladali oheň v prírode na miestach, kde to nie je dovolené! Nefajčiť v lesoch! Dodržiavať príslušné príkazy a zákazy, ktoré sú umiestnené pri vstupoch do lesa! Pri spozorovaní požiaru ho ihneď ohlásiť na linku tiesňového volania!

Les je jedným z najcennejších bohatstiev, ktoré ľudstvo vďaka jeho samobnoviteľným schopnostiam môže trvalo využívať. Je iba na nás, aby sme blahodarný zelený koberec lesa, ktorý je pre mnohých z nás inšpiráciou, miestom oddychu a poznávania, udržali aj pre budúce generácie. Ochrana lesov pred požiarmi nesmie byť len povinnosťou majiteľov, užívateľov lesov, hasičov a ostatných zainteresovaných orgánov, ale musí sa stať záležitosťou všetkých občanov, návštevníkov lesov. Výchovné pôsobenie na občanov k dodržaniu zásad protipožiarnej bezpečnosti je hlavným nástrojom požiarnej prevencie. Veríme, že tieto dobre mienené rady prospejú k zastaveniu nepriaznivého vývoja požiarovosti na tomto úseku, a tým i k eliminácii nežiaducich ekonomických strát.

OR HaZZ v Pezinku
Oddelenie požiarnej prevencie

Občania Bernolákova v roku 2022

Počet občanov s trvalým pobytom k 31.12.2022 bol 10 081, z toho občanov SR 9823, cudzincov s TP 258.

Počet občanov prihlásených na TP: 546

Počet odhlásených občanov z TP: 230

Počet narodených detí: 129

Počet sobášov, ktoré uzavreli občania Bernolákova bol 69, z toho v Bernolákove 29 sobášov, mimo Bernolákova 36 sobášov, v cudzine 4 sobáše.

Zo sobášov uzavretých v Bernolákove bolo 25 civilných a 4 cirkevné sobáše.

Počet zomrelých občanov Bernolákova za rok 2022 bol 61.

Referát evidencie obyvateľstva, referát matriky OcÚ Bernolákovo

Jarné upratovanie v obci

V dňoch 31.3. 2023 – 01.4. 2023 (piatok, sobota) v čase od 08.00 do 16.00

sa pre občanov obce Bernolákovo uskutoční jarné upratovanie za účelom zberu veľkoobjemového, dreveného a drobného stavebného materiálu. Občania obce budú mať tiež možnosť odovzdať tvrdené a objemné plasty a zároveň čisté zvyšky nezužitkovaného polystyrénu.

V záujme lepšej manipulácie a ochrany životného prostredia žiadame občanov, aby drevený odpad priniesli na miesto zberu rozmontovaný a rozložený na menšie časti, aby sa dal lepšie vyseparovať a uložiť do kontajnerov.

Zber sa uskutoční na adresách:

DROBNÝ STAVEBNÝ ODPAD (DSO), TVRDENÝ PLAST, ČISTÝ POLYSTYRÉN: prevádzka ZU-MA v areáli Poľnohospodárskeho družstva na Seneckej ceste

VEĽKÝ OBJEMNÝ ODPAD, ČISTÉ A DEMONTOVANÉ DREVO križovatka Trnavská ulica s Tabakovou ulicou.

Prosíme občanov, aby na zberné miesto nenosili:

- pneumatiky a motorové oleje, ktoré môžu odovzdať v akomkoľvek autorizovanom autoservise.
- bielu techniku a elektroodpad, ktorý na základe zmluvy s obcou Bernolákovo je možné celoročne odovzdať na autovrakovisku na Priemyselnej ulici v Bernolákove.
- farby, laky, postreky, motorové oleje a iné látky nebezpečného charakteru, ktorých zber sa uskutoční v obci dňa

8.4.2023

ZBER NEBEZPEČNÉHO ODPADU V OBCI

- bielu techniku, žiarovky a iný elektroodpad, ktorého zber sa uskutoční v obci v dňoch

14-15.4.2023

ZBER ELEKTROODPADU V OBCI

V prílohách sú uvedené požiadavky na zber polystyrénu a tvrdených plastov.

Pri odovzdávaní odpadu bude potrebné, aby sa občania preukázali, že bývajú v obci a to rozhodnutím o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady alebo občianskym preukazom.

VÝVOZ ZMESOVÉHO KOMUNÁLNEHO ODPADU PODĽA PLATNEJ NÁLEPKY NA ROK 2023

Oznamujeme, že zvozová spoločnosť AVE SK odpadové hospodárstvo s.r.o. bude nádoby na zmesový komunálny odpad označené platnou nálepkou na rok 2022 vyvážať do 30.4.2023. Od 1.5.2023 nádoby na zmesový komunálny odpad neoznačené platnou nálepkou s frekvenciou vývozu na rok 2023 nebudú vyvezené. Poplatok za vývoz zmesového komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu je možné po doručení platobného výmeru uhradiť bankovým prevodom, alebo v pokladnici obecného úradu v hotovosti resp. platobnou kartou. Po úhrade príslušného poplatku si môžu občania na obecnom úrade vyzdvihnúť platnú nálepku na rok 2023. Súčasne žiadame občanov, ktorí už majú zaplatený poplatok za vývoz zmesového komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu na rok 2023 a neprevzali si nálepku na obecnom úrade, aby tak vykonali čo najskôr.

Ďakujeme za pochopenie a súčinnosť.

Zber bioodpadu (BRO) na zbernom dvore v obci

Obecný úrad oznamuje, že od 6.3.2023 (t. j. pondelok) je možné odovzdať bioodpad (BRO) na zbernom dvore v prevádzke ZU-MA s.r.o. v areáli Poľnohospodárskeho družstva na Seneckej ceste. Upozorňujeme občanov, že zberný dvor je doplnkový zber a prioritný zber bioodpadu pokračuje štandardným vývozom hnedých plastových nádob na BRO zvozovou spoločnosťou podľa platného harmonogramu v týždennej frekvencii.

Otváracie hodiny pre verejnosť ostávajú nezmenené:

Pondelok	8:00 – 18:00
Streda	8:00 – 16:00
Piatok	8:00 – 12:00
Sobota:	11.3., 25.3., 8.4., 22.4., 6.5., 20.5. 3.6., 17.6. 8:00 – 14.00 hod.

Ďalšie termíny v sobotu budú doplnené.

OBJEMNÝ/TVRDÝ PLAST

Zberná nádoba - veľkokapacitný kontajner, big bagy

Patrí sem:

Odpadové koše, koše na bielizeň, prepravky, stoly, stoličky, debničky, kvetináče, tácky, hračky, záhradný nábytok, vedrá, sudy, bandasky, vodovodné a kanalizačné potrubie, okenné rámy PVC, elektrikárske lišty, autonárazníky

Nepatrí sem:

Stavebná suť, vedrá a nádoby so zvyškami stavebných materiálov, drevo, drevený nábytok, železo, sklo, biologický odpad, koberce, topánky, drevené okenné rámy, molitan, mirelon, polystyrén, styrodur, viazacie pásky, fólie, sáčky, plexisklo, sklolaminát, zdravotnícky odpad, hračky obsahujúce batérie, skelet elektzoorpydu, tetrapack, pneumatiky, elektrospotrebiče, tonery, kazety, nemocničný odpad, nebezpečný odpad, batérie, materiál obsahujúci nebezpečné náplne - oleje, kyseliny, pesticídy, nebezpečné látky, textil, plasty potiahnuté textilom, gumené hadice, bazény, lopty, nafukovacie gumené predmety, PVC podlahy - gumolin, linoleum, nopová fólia, PET fľaše, lexan, strešná krytina

POLYSTYRÉN

zber na zbernom mieste, zberná nádoba - big bag

Špecifikácia polystyrénu:

Čistý biely polystyrén - obalový, chrániaci napr. elektroniku a nepoužitý čistý biely izolačný/stavebný polystyrén

Nepatrí sem:

Farebný polystyrén, znečistený stavebný a iný polystyrén, prípadne iné druhy odpadu

Informácia o úrovni vytriedenia komunálnych odpadov za predchádzajúci kalendárny rok

Obec Bernolákovo na základe požiadavky § 4 ods. (6) zákona NR SR č. 329/2018 Z.z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z.z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zverejňuje informáciu o úrovni vytriedenia komunálneho odpadu za predchádzajúci kalendárny rok 2022:

43,57 %

Obec Bernolákovo,
zastúpená starostom obce
Bc. Miroslav Turenič, MBA

VÝPOČET ÚROVNE VTRIEDENIA KOMUNÁLNYCH ODPADOV

Katalógové číslo odpadu	NÁZOV ZLOŽKY KOMUNÁLNYCH ODPADOV	Katégoria odpadu	Množstvo odpadov v tonách	Množstvo odpadov v kg
20 01 01	papier a lepenka	O	227,44	227 442
20 01 02	sklo	O	138,14	138 140
20 01 03	viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky (kompozity na báze lepenky) /VKM, tetrapack/	O	3,10	3 100
20 01 04	obaly z kovu	O	2,32	2 320
20 01 05	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami vrátane prázdnych tlakových nádob	N	0,08	80
20 01 08	biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	O	77,764	77 764
20 01 10	šatstvo	O	19,93	19 930
20 01 11	textílie	O	1,15	1 150
20 01 13	rozpúšťadlá	N	0,12	120
20 01 14	kyseliny	N		0
20 01 15	zásady	N		0
20 01 17	fotochemické látky	N		0
20 01 19	pesticídy	N		0
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N		0
20 01 23	vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	N	0,46	460
20 01 25	jedlé oleje a tuky	O	4,226	4 226
20 01 26	oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25	N	0,25	250
20 01 27	farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezpečné látky	N	2,53	2 530
20 01 28	farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice iné ako uvedené v 20 01 27	O		0
20 01 29	detergenty obsahujúce nebezpečné látky	N		0
20 01 30	detergenty iné ako uvedené v 20 01 29	O		0
20 01 31	cytotoxické a cytostatické liečivá	N		0
20 01 32	liečivá iné ako uvedené v 20 01 31	O		0
20 01 33	batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, 16 06 02, alebo 16 06 03 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	N		0
20 01 34	batérie a akumulátory iné ako uvedené v 20 01 33	O		0
20 01 35	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti *)	N	0,26	260
20 01 36	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	O	4,18	4 180
20 01 37	drevo obsahujúce nebezpečné látky	N		0
20 01 38	drevo iné ako uvedené v 20 01 37	O	7,62	7 620
20 01 39	plasty	O	181,81	181 810
20 01 40	kovy	O		0
20 01 40 01	meď, bronz, mosadz	O	2,001	2 001
20 01 40 02	hliník	O	1,2807	1 281
20 01 40 03	olovo	O		0
20 01 40 04	zinok	O		0
20 01 40 05	železo a oceľ	O	140,6502	140 650
20 01 40 06	cín	O		0
20 01 40 07	zmiešané kovy	O	2,703	2 703
20 01 41	odpady z vymetania komínov	O		0
20 01 99	odpady inak nešpecifikované	O		0
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	O	1072,25	1 072 250
20 02 02	zemina a kamenivo	O	17,63	17 630
20 02 03	iné biologicky nerozložiteľné odpady	O	27,90	27 900
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O	2 053,28	2 053 280
20 03 02	odpad z trhovísk	O		0
20 03 03	odpad z čistenia ulíc	O	2,36	2 360
20 03 04	kal zo septíkov	O		0
20 03 06	odpad z čistenia kanalizácie	O		0
20 03 07	objemný odpad	O	83,28	83 280
20 03 08	drobný stavebný odpad	O	257,97	257 970
20 03 99	komunálne odpady inak nešpecifikované	O		0
Celkové množstvo vzniknutých komunálnych odpadov			4 332,69	4 332 687
Celkové množstvo vytriedenej zložky komunálnych odpadov			1 887,54	1 887 537

Označené na základe prílohy č.1 k zákonu č. 329/2018 Z.z. - zoznam vytriedených komunálnych odpadov

$$ÚV_{KO} = \frac{M_{zložka 1} + M_{zložka 2} + M_{zložka n}}{M_{KO}} \cdot 100 [\%]$$

Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov 2022 43,57%

Sadzba za 200301, 200307

% vytriedenie KO	sadzba v eur/tonu *
x ≤ 10	33 €
10 < x ≤ 20	30 €
20 < x ≤ 30	27 €
30 < x ≤ 40	22 €
40 < x ≤ 50	18 €
50 < x ≤ 60	15 €
x > 60	11 €

Prehľad plánovaných kultúrnych a spoločenských akcií v kultúrnom dome a v areáli J. Popluhára v Bernolákove

Od septembra 2022 do decembra 2022 a od januára 2023 do júna 2023 sme novou smernicou o prenájme priestorov a zariadení v KD v Bernolákove s platnosťou od 1.1.2023 upravili cenník krátkodobého nájmu kvôli zvyšujúcim sa nákladom na energie. Na základe zmluvy o krátkodobom prenájme využívajú sály KD zatiaľ tieto subjekty:

PILATES

pondelok a streda 18:30 -19:30 VS

PILATES DÔCHODCOVIA

MS pondelok a streda VS 18:30 -19:30

DIVADLO BOT

1-2x týždenne 2 hod – dni po dohode s vedúcim KD

TANEČNÉ ZOSKUPENIE S3T KIDZ

MS hip-hop pondelok a štvrtok 16:00 – 17:00

NIAGARA

štvrtok 16:00 – 20:00

ANGLIČTINA PRE DETI

streda 15:45 -16:45 MS

ZUŠ

pre potreby interných verejných koncertov a kultúrnych podujatí

KARATE DETI

pondelok a streda 16:00 – 18:30 – tréningy

JOGA PRE ZDRAVÝ CHRÁT

štvrtok 18:15 – 19:15

POWER JOGA

pondelok 17:00 – 18:30 MS

(MS – malá sála, VS – veľká sála)

APRÍL 2023

Budú prebiehať členské schôdze združení z Bernolákova. Plánujeme hostovanie profesionálneho divadla v Bernolákove pre dospelých

25.4. o 17:30 interný koncert HO ZUŠ
29.4. OZ Školáčik Majáles - Ples
30.4. Majáles

MÁJ 2023

5.5. I. ročník vínneho festivalu v Bernolákove
13.5., 18:00 predstavenie pre deti LDO ZUŠ Dobrodružstvo nadovšetko
14.5., 15:00 Koncert ku dňu matiek
20.5., 18:00 predstavenie LDO ZUŠ Chrobák v hlave I. premiéra
21.5., 18:00 predstavenie LDO ZUŠ Chrobák v hlave II. premiéra
23.5. výchovné koncerty ZUŠ pre MŠ
27.5., 14:00 Tanečno - výtvarné popoludnie ZUŠ
28.5., 16:00 Záverečný koncert ZUŠ

JÚN 2023

3.6. Deň obce + prezentácia športových klubov pôsobiacich v obci a nábor nových členov /Žabák/
11.6. 15:00 Absolventský koncert a výstava ZUŠ
13.6., 17:30 interný koncert HO ZUŠ
18.6., 18:00 predstavenie pre deti LDO ZUŠ Cirkus Myosotis
21.6. - 30.6. Výstava VO ZUŠ
24.6., 18:00 predstavenie pre deti LDO ZUŠ Hľadaný Everest
30.6. premietanie - Túlavé kino rozprávka pre deti za vysvedčenie

JÚL 2023

28.7 - 31.7. premietanie filmov Túlavé kino Hodové slávnosti a remeselné trhy

AUGUST 2023

18.8. - 19.8. IV. ročník pivného festivalu Premietanie filmov Túlavé kino

SEPTEMBER 2023

Divadelné predstavenie pre deti
23.9. - 25.9. Výstava ovocia, kvetov a zeleniny

OKTÓBER 2023

7.10., 17:00 predstavenie BOT Omascený kastról I. premiéra
8.10., 17:00 predstavenie BOT Omascený kastról II. premiéra
14. - 15.10. Dni k úcty k starším Divadelné predstavenie pre dospelých/ profesionálna produkcia/ Koncert Accapella Karneval Halloween party

NOVEMBER 2023

Mesiac bude v znamení výročných schôdzí združení z Bernolákova, Katarínskej zábavy farského spoločenstva
 Divadelné predstavenie pre deti Adventný koncert Farmárske Adventné trhy

DECEMBER 2023

Vianočný koncert ZUŠ Mikuláš
 Výchovné koncerty ZUŠ pre ZŠ Jasličková slávnosť

* zmena programu vyhradená

Roman Müller DiS.art.
 vedúci kultúrneho domu v Bernolákove
 referát kultúry a športu

Deň úcty k starším

Ľadové kráľovstvo

Mikuláš

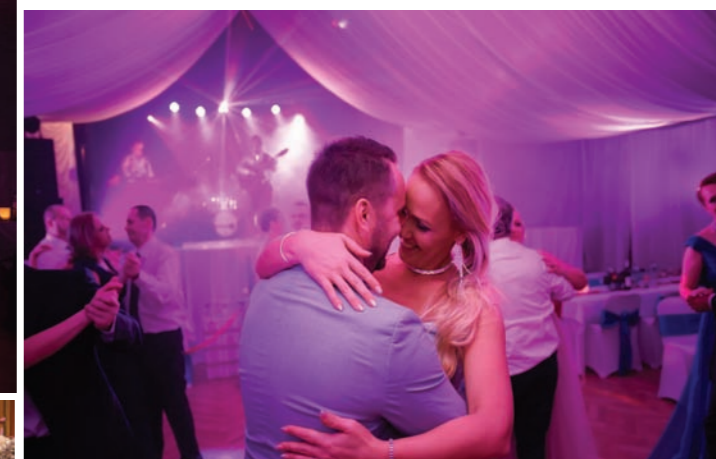
Adventný koncert

Fašiangový karneval

Ples

Koncert k MDŽ

Jeseň v našej materskej škole

Čarovná Pani Jeseň zavítala aj do našej materskej školy. Od prvých dní po veľkých prázdninách sa pani učiteľky snažili o čo najrýchlejšiu adaptáciu detí, najmä tých novoprijatých. Hrami, vzdelávacími aktivitami, zážitkovým učením, pobytom vonku, cvičením i pri bežných rozhovoroch dbali najmä na ich bezpečnosť a zdravie. Deti sa zoznamovali s bezprostredným okolím. Starší kamaráti postupne na prechádzkach vnímali krásu okolitej prírody, aj mimo areálu MŠ. Všetky zmysly zapojili do odhaľovania divov prírody. Hmatom skúmali kôru stromov, lístie, trávu i všetky dostupné plody jesene. Počúvali šum stromov a spev vtákov.

Deti sa zúčastnili na výstave miestneho záhradkárskoho spolku v KD Bernolákovo, kde videli množstvo plodov. Predškoláci na výlete v jablkových sadoch ochutnávali jabĺčka, porovnávali ich tvar, veľkosť, farbu a jedinečné chute. Dozvedeli sa o opelovačoch i škodcoch mnoho užitočných informácií. Na prírodu deti nezabudli ani na svetový čistiaci deň, kedy pod dozorom pani učiteľiek

vyzbierali a bez problémov vytriedili odpadky z okolia. Nejednen malý škôlkar by vám vedel o separácii odpadu a farbe smetných nádob podať siahodlhé informácie.

Koniec septembra sme využili na triedne opekačky spolu s deťmi a ich rodičmi. Aj pri takýchto neformálnych aktivitách upevňujeme naše dobré vzťahy.

Október priniesol už tradičné skrášovanie plota. Celá naša MŠ sa pri príležitosti Dňa materských škôl zúčastnila na milej akcii. Všetky deti pod vedením pani učiteľiek vytvorili výtvarné práce. Tento rok sa niesol v duchu témy „Šarkan letí“. Naše veľké úsilie a práca sa pretavili do jedinečnej exteriérovej kompozície inštalovanej na plote našej MŠ.

K jeseni neodmysliteľne patrí vyrezávanie svetlonosov. Pani učiteľky, deti a ich rodičia pridali ruku k dielu a naša MŠ ožila v novom šate. Aj po zotmení je čo obdivovať.

Október je aj mesiacom úcty k starším. V tomto čase sa pani učiteľky pri vzdelávacích aktivitách zamerali na našich starkých. Rozhovormi, výtvar-

nými aktivitami, dramatizáciou rozprávok, cvičením, piesňami, básňami, hrami na babku a dedka. Mnohí starkí navštívili našu MŠ, kde im deti predviedli, čo sa naučili. Starí rodičia spríjemnili deťom chvíle aj čítaním pred poobedňajším oddychom.

Tento rok nás navštívili aj naše Čeklísky s doprovodom pána akordeonistu. Deti nie len počúvali piesne, ale sa aj interaktívne zapojili do spoločného spevu. Verím, že tento zážitok nám zostane dlho vrytý do srdca.

Vychádzkou na miestny cintorín a zapálením sviečky sme si obnovili spomienky na našich zosnulých.

Jeseň obohatila dianie v našej materskej škole. Ďakujem najmä našej pani riaditeľke Andrei Oberta za možnosti, ktoré my, učiteľky, v práci máme, mojim kolegyniam za to, že s láskou vychovávajú a vzdelávajú deti a v neposlednom rade prevádzkovým pracovníckam a pánovi školníkovi. Spoločným úsilím sa nám darí tvoriť a pracovať v príjemnej atmosfére.

Zuzana Mocsiová

Októbrové udalosti v MŠ na Kondrótovej ulici

Október je v našom živote mesiacom, kedy prirodzene dominujú podujatia venované a zamerané na aktivity pre seniorov. A ani MŠ na Kondrótovej ulici v Bernolákove nie je v tomto ohľade žiadnou výnimkou.

Mesiac úcty k starším sme si pripomenuli spoločne s pani učiteľkou Jankou Hlubikovou, ktorá pracovala ako pani učiteľka 42 rokov u nás v Bernolákove. Je vzorom pre mnohé pani učiteľky a je nám veľkou ctou, že prišla medzi nás.

O jej pozvanie sa postarali pani učiteľky Jana Nagy Zeman a Daniela Valčeková. Pani učiteľka Janka obohatila svoju návštevu v MŠ o prečítanie rozprávky O dvanástich mesiačikoch deťom vo veku 4-5 rokov, ktoré navštevujú materskú školu od septembra tohto roku a patria do triedy Tulipány. Deti boli unesené rozprávkou, všetky si užili spoločnú chvíľu a zaspinkali, čo je najkrajší pocit pre pani učiteľky vôbec. Pani učiteľke Janke Hlubikovej týmto

srdečne ďakujeme a prajeme jej veľa zdravia, lásky a spokojnosti a hodne času stráveného so svojou rodinou, v ktorej taktiež zohrávajú dôležitú úlohu vnútenca. Celú rodinku pozdravujeme a veríme, že nás rada navštívi aj nabudúce.

Jana Nagy Zeman

Projekt Arborétum Nová lúka

Deti sú naša budúcnosť, a tak by sme im už od útleho veku mali vstúpovať základné životné a ľudské hodnoty. Jednou z nich je vzťah k životnému prostrediu, starostlivosť oň a jeho ochrana. Preto je potrebné, aby sme deti už v predškolskom veku viedli k poznávaniu prírody a k láske k nej. Potom ju budú chcieť aj chrániť a starať sa o ňu.

Výrok spisovateľa Roberta Fulghuma: „Všetko, čo skutočne potrebujem vedieť, som sa naučil v materskej škole.“ Jednoducho vystihuje dôležitosť predškolskej výchovy a vzdelávania detí. Vzťah k životu a životnému prostrediu by sme mali do ich detského sveta vnášať hravou a zážitkovou formou. A ako najlepšie? Prostredníctvom aktívnej činnosti detí, ktorou budú sami spoznávať a podieľať sa na starostlivosti a ochrane prírody.

Projekt – Arborétum Nová lúka má podnietiť a prehĺbiť záujem detí o prírodu a o starostlivosť o ňu. Cieľom projektu bolo vybudovať záhradu, o ktorú sa budú sami starať, v ktorej budú využívať na polievanie dažďovú vodu a pritom budú aj šetriť životné prostredie. Prostredníctvom exteriérových vzdelávacích tabulí sme vytvorili podnetné prostredie, v ktorom môžu deti všetkými zmyslami vnímať a poznávať prírodu.

Náš projekt Arborétum Nová lúka sme zrealizovali aj vďaka BRATISLAVSKEJ REGIONÁLNEJ DOTAČNEJ SCHÉME – VÝZVA NA PODPORU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ROZVOJA VIDIEKA 2022, od ktorej sme získali dotáciu vo výške 2 844,- eur. Zakúpili sme exteriérové vzdelávacie tabule – dendrofón, Pexeso trochu inak a Vežu poznania, ako i nádobu na dažďovú vodu, prostredníctvom čoho chceme naše vízie naplňovať. Na škôlkarskom dvore sme vytvorili arborétum – špeciálnu záhradu na

vzdelávacie účely, kde okrem vysadenia ovocných stromov a kríkov (budeme ešte dopĺňať) sme aj vďaka pomoci rodičov osadili vyvýšené záhony a nádobu na dažďovú vodu. Firma STAVPET, s.r.o., nám sponzorsky inštalovala exteriérové vzdelávacie tabule. Toto všetko bude prehľbovať vzťah k prírode, a tak deti budú môcť vnímať a poznávať prírodu všetkými zmyslami – zrakom, sluchom, čuchom, chuťou i hmatom.

Celkové náklady na projekt boli vo výške 5 179,09 eur, z toho dotácia z BSK bola vo výške 2 844 eur, povinné spolufinancovanie bolo vo výške 1 266,64 eur z rozpočtu našej materskej školy a sumou 1 068,45 eur prispeli i rodičia z OZ pri MŠ Kondrátova 1, Bernolákovo.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa spolupodieľali na našom projekte.

Mgr. Mária Čerňanská

Novinky SOŠ agrotechnickej v Bernolákove

Posledné mesiace v našej škole, ktorá je súčasťou SŠ Ivanka pri Dunaji, boli plné aktivít a pozitívnych zmien. Najviditeľnejšou z nich je rozsiahla rekonštrukcia vonkajších a vnútorných priestorov, ktorej väčšia časť bola realizovaná počas prázdnin.

Vylepšovanie školy tým samozrejme nekončí, ale už teraz sa klíma a kultúra priestorov výrazne zlepšili. Podarilo sa kompletne vynoviť celý jeden školský pavilón. Okrem výmeny okien, dverí, podlahovej krytiny a lavíc sa učebne vybavili aj interaktívnymi tabuľami. Od septembra môžu študenti tiež využívať novovybudované priestory určené na posilňovanie a kardio cvičenie. Revitalizáciou prešlo aj okolie školy a átrium, kde sa momentálne dokončuje workoutové ihrisko a plánuje sa výsadba zelene.

Aj tento rok úspešne pokračuje projekt Erasmus, vďaka ktorému majú študenti možnosť spoznať nové krajiny, zlepšiť si komunikačné schopnosti v cudzom jazyku a získať nezabudnuteľné skúsenosti a spomienky. V októbri sa vďaka nemu zúčastnili projektu „Save our planet“, v rámci ktorého sa na Morave, spoločne s českými a tureckými študentami, dozvedeli niečo o ekologických technológiách, ktoré by mohli našej planéte pomôcť. Najbližšie cestovanie s Erasmusom bude smerovať do Talianska a do Indie.

Ďalším programom, do ktorého je škola zapojená, je Medzinárodný týždeň priateľstva. V rámci neho sa v marci študenti pozrú do Talianska a v máji privítajú svojich nových talianskych priateľov na Slovensku. Škola sa tiež môže pochváliť novou akreditáciou programu Erasmus Plus, ktorý slúži na podporu školení, stáží a odbornej praxe študentov aj učiteľov. Už budúci školský rok pôjde

žiaci odboru služby v cestovnom ruchu na trojtýždňovú prax do Talianska a Španielska. Získajú tak nielen pracovné skúsenosti zo svojho odboru, ale aj možnosť zblízka vidieť fungovanie daného sektora v zahraničí.

Stredná odborná škola agrotechnická otvára aj v nadchádzajúcom roku všetky svoje zabehnuté odbory. V ponuke sú štyri študijné odbory končiace maturitou (bioenergetika, služby v cestovnom ruchu, technika a prevádzka dopravy, ochrana osôb a majetku) a jeden učebný odbor (agromechanizátor, opravár).

Prijímacie skúšky pre odbory nevyžadujúce overenie špeciálnych schopností, zručností a nadania sa uskutočnia 4. a 5. mája. Rozhodujúcim pre prijatie na štúdium bude priemer z 8. a 9. ročníka a dosiahnutý počet bodov zo slovenského jazyka, matematiky a biológie.

Pri študijnom odbore ochrana osôb a majetku okrem študijných výsledkov zo základnej školy rozhodujú aj výsledky talentových skúšok, ktoré pozostávajú z testovania a overenia všeobecných pohybových schopností (beh, skok do diaľky, ľah-sed, výdrž v zhybe). Uchádzači tiež musia zvládnuť test pozornosti, vedomostný test a test logického myslenia.

Bližšie informácie o obsahu a zamereaní študijných odborov, o pracovnom uplatnení absolventa, ako aj o priebehu a forme prijímacích skúšok nájdú záujemcovia na internetovej stránke školy.

Základná umelecká škola a jej úspechy

Nový školský rok začala naša ZUŠ už v štyroch budovách. Rozbehli sme svoje aktivity v plnom prúde.

Prvým verejným podujatím bol Interný koncert žiakov hudobného odboru dňa 18. 10. Užili si ho najmä mladší žiaci a stretol sa s pozitívnymi ohlasmi. Nasledovala derniéra komediálnej inscenácie Sluha dvoch pánov dňa 23. 10. Žiaci z triedy pána učiteľa Tomáša Slobodu hrali s nesmiernym oduševnením na profesionálnej úrovni. Hru si na ďalší deň s radosťou zopakovali aj pre svojich spolužiakov z druhého stupňa základnej školy, kde zožali zaslužený aplauz.

Novembrový interný koncert 15. 11. s bohatým programom bol naozaj výdatnou umeleckou nádielkou. Svoj súťažný program si na ňom vyskúšali naši mladí trubkári a flautistka. Malá sála kultúrneho domu praskala vo švíkoch a ozýval sa z nej mnohonásobný potlesk, ktorý motivoval ďalších účinkujúcich ku skvelým výkonom. Vianočný večer dňa 27. 11. bol mimoriadne vydareným vystúpením žiakov z triedy pána učiteľa Tomáša Slobodu a žiačky pána učiteľa Romana Müllera. Začal emotívnym vianočným príbehom v podaní najmladších hercov, ktorým výdatne pomáhali kamaráti z vyšších ročníkov. Deti si naplno užili svoje prvé vystúpenie na „doskách, ktoré znamenajú svet“ a po zasluženom aplauze sa s radosťou vrátili do hľadiska k svojim rodičom. Nasledovala séria svetoznámych vianočných melódií, ktoré každý účinkujúci obohatil osobnostným vkladom. Nápaditá scéna doplnená videoprojekciou a profesionálnymi svetelnými efektmi dojala mnohých poslucháčov. Vianočnú atmosféru sme si s radosťou odnášali do svojich domovov.

Adventný čas sme oslávili pokračovaním v tradícii spoločných koncertov so ZUŠ Vrbenského 1 v Bratislave. Znovu sme vo veľkej sále kultúrneho

domu privítali našich milých hostí. Žiaci podali mimoriadne dobré výkony, hrali, spievali i tancovali s radosťou a oduševnením. Po koncerte čakalo všetkých zaslužené pohostenie a sladká odmena. Ďalší deň patril družobnému koncertu v Nemeckom kultúrnom dome Barónka v Bratislave, kde nás naši žiaci dôstojne reprezentovali. Po koncerte každý účinkujúci dostal balíček od Mikuláša – potešili sa mu všetci – od najmladších až po dospelých žiakov.

Nakoľko v decembri sa znovu zhoršila epidemiologická situácia, stihli sme sa prezentovať iba na dvoch výchovných predvianočných koncertoch pre prvý stupeň základnej školy, ostatné štyri museli byť zrušené. Plánovaný Vianočný koncert bolo potrebné zrušiť tiež – ten sa však presunul na január. Mimoriadne vydareným novátorským počínom v dejinách našej školy bol Adventný kalendár, v ktorom sa od 1. do 24. decembra každý deň otváralo prekvapenie vo forme hudby, tanca či dramatického umenia. Za jeho vytvorenie patrí srdečná vďaka pani učiteľke Zuzane Spodniakovej, ktorá celý projekt naplánovala a zrealizovala. Poďakovanie si zaslúži aj celý pedagogický tím, ktorý prispel jednotlivými číslami a podieľal sa na príprave a výzdobe scény, ktorá nádherne dopĺňala vynikajúce výkony žiakov.

Jedným z vrcholných podujatí v roku 2022 bolo otvorenie výstavy „Umenie z nás robí ľudí“, ktorá vznikla pod umeleckou taktovkou pani učiteľky Emílie Steinhübelovej. Podujatie sa uskutočnilo s finančnou podporou Obce Bernolákovo a Občianskeho združenia Harmónia pri ZUŠ v Bernolákove. Vernisáž otvorila príhovorom vedúca výtvarného odboru pani učiteľka Emília Steinhübelová a starosta obce Bc. Miroslav Turenič, MBA, LL.M. Nasledoval krátky hudobný program v podaní žiakov dychového a speváckeho oddelenia. Účastníkov vernisáže potom čakalo bohaté ob-

čerstvenie. Množstvo interesantných výtvarných prác tematicky doplnila Betlehem, ktorý vytvorili žiaci pod vedením pána učiteľa Petra Trnku. Výstava je verejnosti prístupná aj počas ďalších mesiacov.

Nový rok 2023 naša škola oslávila Novoročným koncertom, ktorý bol skutočne farebným ohňostrojom, v ktorom sa striedali kvalitne našťudované skladby v podaní talentovaných sólistov, komorných zoskupení, doplnené umeleckým prednesom a tanečnými vystúpeniami. Hodnotný program vynikajúco podčiarkla svojim nápaditým sprievodným slovom pani učiteľka Zuzana Spodniaková. Scénu vytvorili žiaci a pedagógovia výtvarného odboru.

V januári sme usporiadali ďalší interný koncert, kde sa predstavili najmä žiaci nižších ročníkov. Plní energie, ktorú načerpali počas zimných prázdnin, s radosťou predviedli skladbičky, ktoré zožali zaslužený aplauz.

Darilo sa nám aj na súťažiach. Žiačka pána učiteľa Tomáša Slobodu a predtým pani učiteľky Stanislavy Čikelovej, ktorá tento školský rok nastúpila na materskú dovolenku, Adriana Sublardová, vyhrala 1. miesto v kategórii žiakov do 14 rokov na medzinárodnej

speváckej súťaži Spievam po francúzsky v Krakove. Srdečne blahozeláme k mimoriadnemu úspechu a prajeme Adrike, aby svojím zlatom v hrdle naďalej tešila svojich poslucháčov.

Súťaže Dni Miloša Ruppeldta v sólovej hre na dychové nástroje sa zúčastnili žiaci pána učiteľa Romana Hudeca. Andrej Varga získal 1. miesto a Lucia Vinarčíková čestné uznanie v kategórii žiakov do 15 rokov. Vynikajúcim klavírnym sprievodom výkony žiakov podporila pani učiteľka Želmíra Kováčsová.

Napriek nepriaznivým priestorovým podmienkam naša škola dosahuje mimoriadne dobré výsledky. Všetkým pedagógom je ich práca nie zamestnaním, ale poslaním. Ešte stále v nás nevyhasína nádej, že aj základná umelecká škola v najväčšej obci na Slovensku získa samostatné učebné priestory a učelia sa budú môcť naplno venovať svojmu krásnemu povolaniu bez doterajších obmedzení.

Mgr. Jarmila Bošková,
pedagóg hudobného odboru

Dramatický výlet do budúcnosti pod ľadom

Ľad ako obraz nášho svedomia. Budúcnosť ako druhá strana mince našej súčasnosti. Aj mladých ľudí vážne zaujímajú vážne témy. Dôkazom je aj autorská inscenácia Budúcnosť pod ľadom žiakov literárno-dramatického odboru Základnej umeleckej školy Bernolákovo, ktorú ste v marci mohli vidieť na doskách kultúrneho domu Bernolákovo.

Žiaci literárno-dramatického odboru Základnej umeleckej školy Bernolákovo, ktorí momentálne navštevujú 2. ročník 2. časti I. stupňa, vytvorili pod pedagogickým vedením triednej učiteľky a autorky scenára Zuzany Spodniakovej ešte počas pandémie námet na hru, reflektujúcu ich vlastné pocity z novej spoločenskej situácie, ako aj už dlhšie pociťovanú potrebu zme-

ny vzťahu k Zemi, na ktorej žijeme, s cieľom podnietiť odklon od konzumného spôsobu života smerom k racionálnejšiemu vnímaniu materiálnych potrieb a zároveň upriamiť pozornosť k hlbšiemu prežívaniu medziľudských vzťahov a odkrývaniu tých pravých hodnôt.

Výsledkom spoločnej práce na hodinách vznikla inscenácia Budúcnosť pod ľadom ako dobrodružno-humor-ná sci-fi výpoveď mladej generácie

o svojej dobe, ovládanej technológiami a materiálnymi hodnotami, do ktorej sa jej aktéri narodili a ktorú si užívajú a zároveň kritizujú. Iný svet si nevedia predstaviť. Až do osudného dňa, kedy sa ich nevinná hra zmení na nečakanú cestu do budúcnosti, žili bezstarostne s hlavou plnou starostí. Tie skutočné však nastanú, až keď na vlastné oči uvidia hrôzostrašný obraz toho, ako raz môže ľudstvo dopadnúť, ak sa jeho

INSCENAČNÝ TÍM

Scenár, dramaturgia a réžia – ZUZANA SPODNIAKOVÁ
Hudba – MILAN SPODNIAK
Scéna – ZUZANA SPODNIAKOVÁ
Svetelný dizajn – TOMÁŠ REMY SLOBODA
Zvuk – MAREK SASKO

správania k sebe a planéte nezmení. Pomohlo by, keby sa vrátili a varovali ľudí v prítomnosti? Ako sa do nej však vrátiť, keď ani nevedia, ako ju opustili? Každopádne sa o to musia pokúsiť – hra o lepšiu budúcnosť začína!

Premiéra inscenácie sa uskutočnila 22. januára 2022 v kultúrnom dome Bernolákovo. Kvôli vtedajšej situácii sa však odohrala online. Keďže živý kontakt s publikom hercovi nič nenahradí, žiaci prirodzene túžili a cítili potrebu zahrať predstavenie pred divákmi a zažiť na vlastnej koži ich reakcie. Tento ich sen sa po roku stal skutočnosťou, keď večer v nedeľu 5. februára 2023 odohrali v kultúrnom dome predstavenie pre verejnosť a následne v pondelok 6. februára dopoludnia dve predstavenia pre žiakov 1. až 4. ročníka I. stupňa Základnej školy Bernolákovo. Titul sa tešil veľkému úspechu zo strany dospelých i školopovinných divákov, ktorých mi-

sia zachrániť našu planétu zodpovednejším životom i správaním sa k sebe a svojmu okoliu, oslovila a súčasne i zabavila. Keďže šíriť dobré myšlienky a radosť z poznávania nového je poslaním umenia i vzdelávania, v pláne je už aj ďalší „výlet do budúcnosti“ pre staršie ročníky základnej školy. Ešte predtým sa však naši mladí šikovní herci predstavia so svojou inscenáciou na 24. ročníku krajskej prehliadky detskej dramatickej tvorivosti Stretnutie s malou Táliou v mestskom kultúrnom stre-

OSOBY A OBSADENIE

Astrid – JANA HABALOVÁ
Maxi – AMÉLIA HEIZEROVÁ
Max – GABRIEL HUDÍK
Lili – ALŽBETA CHADIMOVÁ
Stela – VERONIKA LIPTÁKOVÁ
Susan – NINA ŠUTTOVÁ
Elena – LUJZA TYCHÁNSKA

disku v Senci, ktorú organizuje Malokarpatské osvetové stredisko v Modre. Na súťaži, ktorá sa uskutoční v dňoch 15. až 17. marca 2023, budú bojovať o postup do jubilejného 50. ročníka celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky Zlatá Priadka v Šali. Držíme im palce a veríme, že ich čaká „budúcnosť“, ktorá prelomí ľady. Sme radi, že ani tá naša im nie je ľahostajná a určite bude aj vďaka nim lepšia!

Zuzana Spodniaková

Projekt podporil
KULTÚRNY DOM BERNOLÁKOVO

Záznam online premiéry si môžete pozrieť na YouTube kanáli ZUŠ Bernolákovo.

Úspech talentov z Bernolákova

na súťaži v Trnave a na online vianočnej tanečnej súťaži získali krásne umiestnenia

Členky DTS Niagara zabodovali v dvoch tanečných súťažiach, ktoré zastrešuje občianske združenie „Děti fitness aneb sportem proti drogám“. Súťaž v Trnave sa uskutočnila 10.12.2022, kde dievčatá vyhrali za country tanec 2. miesto. Domov do Bernolákova si priniesli medaily a pohár. Online vianočná súťaž sa uskutočnila 22.12.2022, kde mali obrovský úspech naše juniorky a seniorky z Niagary:

Celý súbor je na svoje tanečnice veľmi hrdý a teší sa, že takto reprezentujú obec Bernolákovo.

DTS Niagara
Sandra Vaverková, tréner

1. miesto COUNTRY DUET

Viktória Kovacsová
a Karolína Kačalková

1. miesto ROCK AND ROLL SHOW

Katarína Uhrová a Lucia Tanková

2. miesto FUNKY TRIO

Zara Bajteková, Lina Mazurová,
Kristína Mazurová

2.miesto GAGA

Michaela a Mirka Noskovičové

3.miesto ZAKLIATY DOM

Katarína Biskupičová a Michaela Papaiová

4.miesto SÓLO

Simonka Žaková

Deň veteránov

11. novembra 2022 sme si pripomenuli Deň veteránov. O 11 hodine a 11 minúte sa rozozvučali zvony na Kostole svätého Štefana pri Pamätníku padlých v prvej svetovej vojne v Bernolákove.

Na ich počesť zaznela aj hymna Slovenskej republiky. Za účasti Čestnej stráže sme položili vence na pamiatku zosnulých vojakov v prvej i druhej svetovej vojne.

Na akte sa zúčastnili predsedníčka Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov pani Ružena Šmihlová, starosta obce, pán Miroslav Turenič, členovia ústrednej rady Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov z Bratislavy a dôstojný pán farár Čaniga. Pritomným sa prihovril aj pán Vlado Kováč, ktorý dostal ďakovný list. Ďakujeme členkám výboru, členom základnej organizácie, všetkým občanom, deťom, pani učiteľkám zo základnej a materskej školy, príslušníkom obecnej polície a hasičského zboru, že prispeli svojou účasťou k dôstojnému priebehu tejto významnej udalosti. Celú spomienkovú slávnosť zdobil symbol sviatku - červený mak. Programom nás sprevádzala pani Iva Pípišková, ktorej tiež srdečne ďakujeme.

Výbor ZO SZPB

Zo života klubu dôchodcov

V roku 2022 sa naša činnosť pozvoľne rozbiehala. Výbor sa od mesiaca marca pravidelne raz mesačne stretáva a pripravuje akcie pre dôchodcov.

V apríli sme boli v Radošinskom naivnom divadle na predstavení Spev kohúta. Zúčastnilo sa 52 dôchodcov.

V máji sa 43 členov zúčastnilo výletu do Skalice na Trdlofest a Strážnice na Baťov kanál.

Tak ako po minulé roky, aj tento rok sme boli dvakrát na týždennom liečebnom pobyte v Sklených Tepliciach. Spolu sa zúčastnilo 112 členov.

V mesiaci júl sme sa boli kúpať v Dunajskej Strede na termálnom kúpalisku. V auguste bolo kúpanie zrušené pre malý záujem.

Začiatkom septembra bolo 39 našich členov na týždennom pobyte na Štrbskom plese v hoteli Trigán.

Navštívili sme tam aj múzeum Liptovskej dediny v Pribyline.

V predposledný deň nášho pobytu sme boli na nákupoch v Nowom Targu v Poľsku.

Obecný úrad pod záštitou starostu obce Bc. Miroslava Tureniča k mesiacu úcty k starším usporiadal divadelné predstavenie BOT Jánošík a posedenie pri hudbe so skupinou Eminent.

V mesiaci november sme zorganizovali posedenie s jubilantmi, ktorí sa v roku 2022 dožili okrúhleho jubilea, alebo viac ako 80 rokov. Jubilantom zaspievali Čeklísanky a členky výboru klubu pripravili občerstvenie. O dobrú náladu sa postarala skupina Fortúna. 23 našich členov sa 15. novembra zúčastnilo menšieho nákupu v čokoládovni v Kittze. Naša posledná akcia v roku 2022 bola v mesiaci december, keď výbor Klubu dôchodcov pripravil vianočné balíčky pre dlhodobo chorých členov klubu, pre našich členov nad 80 rokov a pre bývalé dlhoročné členky výboru.

Veľké ďakujem od nás všetkých patrí starostovi obce Bc. Miroslavovi Tureničovi a poslancom obecného zastupiteľstva za dotáciu a za to, že nám zabezpečili miestnosť, kde sa môžeme my a aj ostatné organizácie v obci stretávať.

Ak nám okolnosti dovoľia, plánujeme 18. marca 2023 zorganizovať výročnú členskú schôdzu.

p. Zemanová, p. Čambalová

Konečne naša

Naši dôchodcovia s radosťou privítali správu, že konečne máme svoju vlastnú miestnosť, kde sa môžeme stretávať, vypiť si kávičku aj zahrať karty.

Samozrejme, že táto miestnosť je prístupná všetkým spoločenským organizáciám v obci podľa harmonogramu, ktorý si vytvoríme. Miesto tu má aj spevokol Čeklísanky, kde nacvičujú naše krásne slovenské pesničky, ktoré spievajú na rôznych podujatiach. Chceme sa srdečne poďakovať starostovi obce Bc. Miroslavovi Tureničovi a všetkým našim poslancom, ktorí nám miestnosť zabezpečili. Prednedávnom sme si volili starostu obce a poslancov, preto im chceme zaželať veľa sily, trpezlivosti a dobrej spolupráce, ale hlavne veľa zdravia, aby naše Bernolákovo riadili tak, aby sa v obci dobre žilo mladým aj našim dôchodcom, aby pod ich vedením naša obec rozkvitla.

Erika Piterová
Klub dôchodcov

Rok 2022 s dobrovoľnými hasičmi

Uplynulý rok bol pre dobrovoľných hasičov opätovne úspešný. Ako je už dobrým zvykom, počas školského roka prebiehal krúžok Mladý hasič, kde sa deti učia základom protipožiarnej ochrany, prvej pomoci a rozvíjajú svoje zručnosti v hasičskom športe. Okrem detí sa každé dva týždne zdokonaľujú na školeniach pod vedením veliteľa Maroša Vargu aj dospelí členovia DHZ Bernolákovo.

Počas minulého roka k nám pribudli ďalší noví členovia a väčšina z nich stihla absolvovať základný kurz. Na jar sme sa pustili do obnovy lavičiek v centre obce a tiež skontrolovali a podoťahovali preliezky na detských ihriskách. Zabezpečili sme opravu vyvýšených

záhonov na starej škole a pridali sa aj k skrátšeniu kruhového objazdu pri Bille.

S pribúdajúcimi teplotami sa rozbehli aj kultúrne a spoločenské podujatia v obci, a tak sme sa zúčastnili na Majálese, kde sme postavili aj ozdobili Máj a zabezpečili občerstvenie v podobe gulášu. Na Dňoch obce sme mali na starosti protipožiarnu ochranu a zapojili sme do súťaže vo varení fazulovice. Viackrát sme v minulom roku navštívili základnú školu a materské škôlky v obci, kde sme deti zasvätili do tajov hasičskej práce. Počas letných prázdnin sa prvýkrát zúčastnil na súťaži v hasičskom športe aj tím zložený z dospelých členov. V lete sa nám podarilo vzbierať pomocou crowdfundingovej zbierky peniaze na nutnú opravu nášho hasičského auta- „žofky“ za čo všetkým darcom ešte raz srdečne ďakujeme.

Prvýkrát sme v minulom roku zorganizovali hasičský Halloween plný súťaží a aktivít pre deti a na záver sa všetci odvážlivci mohli prejsť strašidelným lesom. Ku koncu roka sme potešili všetky deti a ich rodičov Mikulášskou hasičskou jazdou po obci. Mikuláš aj so svojimi pomocníkmi pozdravil bernolákovské deti a rozdal im malé sladkosti. Sme nesmierne radi, že všetky naše aktivity a podujatia dopadli na výbornú a prispeli k lepšiemu komunitnému životu v našej obci.

V minulom roku dobrovoľný hasičský zbor obce bol vyslaný na 19 výjazdov, z toho 4 boli k požiarom. Ostatné výjazdy sa týkali najmä odstraňovania padnutých stromov a konárov po silnom vetre a likvidácie bodavého hmyzu.

DHZ Bernolákovo
Veronika Donáthová

**ĎAKUJEME ZA SKVELÝ ROK 2022,
PODPORU A MILÉ SLOVÁ
OD OBYVATEĽOV BERNOLÁKOVA.**

Ak sa vám naša práca páči a chceli by ste nás podporiť, môžete nám darovať 2% z daní.

Všetky potrebné informácie nájdete na našich sociálnych sieťach – Facebook: Hasiči Bernolákovo a Instagram: @hasicibernolakovo

Ďakujeme darcom krvi

Miestny spolok SČK v Bernolákove v spolupráci s Miestnym spolkom SČK v Chorvátskom Grobe zorganizovali aj v tomto roku bezpríspevkové darcovstvo krvi. Odber sa uskutočnil dňa 28. februára 2023 v kultúrnom dome v Bernolákove. Zúčastnilo sa ho spolu 52 darcov, z toho 8 bolo z Chorvátskeho Grobu. Veľmi nás teší, že na odbere bolo 11 prvodarcov, medzi ktorými boli aj študenti zo Strednej spojenej školy (bývalá SPTŠ). Nechýbali ani hokejbalisti a členovia Dobrovoľného hasičského zboru v Bernolákove. Podarilo sa nám získať aj 9 nových mladých členov.

Tento deň bol iný ako predchádzajúce darcovstvá krvi. Zúčastnila sa ho aj Aneta Parišková, ktorá je ambasádorkou Valentínskej kvapky krvi. Zástupca Všeobecnej zdravotnej poisťovne odovzdal každému darcovi, ktorý je členom VŠZP, vitamínový balíček. Všetkým, ktorí darovali, alebo chceli darovať krv, patrí veľká vďaka od starostu obce a predsedníctva Miestneho spolku Slovenského červeného kríža v Bernolákove. Ďakujeme za ich postoj a obetavý humánny čin.

Predsediectvo
MS SČK v Bernolákove

**ĎALŠÍ BEZPRÍSPEVKOVÝ
ODBER KRVI SA USKUTOČNÍ
DŇA
20. JÚNA 2023
MOBILNOU ODBEROVOU
JEDNOTKOU V KULTÚRNOM
DOME V BERNOLÁKOVE
OD 8.00 DO 10.30 HOD.**

Odber sa uskutočnil za pomoci finančnej podpory Autoškoly pána Radovana Hanica, ktorému touto cestou ďakujeme.

Tešíme sa na vašu účasť.

Historický kalendár

OKTÓBER

3. 10. 1762 sa v Slanici narodil jazykovedec, národovec, kňaz Anton Bernolák.

3. 10. 1947 bol dokončený a odovzdaný do premávky most na Trnavskej ulici nad Čiernou vodou. Bol zničený Nemcami pri ich ústupe pred sovietskou armádou.

5. 10. 1792 sa v Nitre - Pohraničiach narodil Imrich Mikšík, kaplán v Čeklísi v r. 1820 - 1827. Bol náboženský spisovateľ a bernolákovec.

8. 10. 1872 sa v dome č. 176 narodil Michal Nagy, starosta v období 1932 až 1934.

10. 10. 1817 sa vo Viničnom narodil Martin Jajcaj. V r. 1851 sa oženil s Teréziou Barkolovou a oni sú zakladatelia bernolákovskej vetvy Jajcajovcov.

10. 10. 1937 sa konali „Bernolákovské dni v Čeklísi“. Slávnostne bol odhalený pomník Antona Bernoláka pred r-k farou, ktorý bol dielom akademického sochára Frica Mottošku.

17. 10. 1821 boli zosobášení čeklísky mlynár Juraj Kastl a Mária Zimmermannová z Novej Dedinky (zo Šápu). V mlynárskom remesle pokračoval ich syn Pavol.

25. 10. 1786 sa v Malom Šúri narodil Michal Máčaj. V r. 1811 sa oženil s Máriou Kováčovou a založili bernolákovskú vetvu Máčajovcov.

28. 10. 1906 sa v obci Vrbice (okr. Břeclav) narodila Vlasta Sychrová vyd. Rausová. Vyštudovala učiteľstvo a od r. 1950 do r. 1978 učila matematiku a telesnú výchovu na Základnej škole v Bernolákove. So žiakmi cvičila na Spartakiádu.

28. 10. 1918 v obci ešte nikto nevedel, že sa skončila 1. svetová vojna. Až na druhý deň prišla do obce táto radostná správa. Vo vojne zomrelo vyše 40 mužov z Bernolákova.

31. 10. 1947 bolo z Ilavy dovezené telo Silvestra Cvergla, umučeného počas II. svetovej vojny. Za veľkej účasti obyvateľov bol pochovaný na bernolákovskom cintoríne 1. 11. 1947.

NOVEMBER

1. 11. 1781 panovník Jozef II. vydal patent o zrušení nevoľníctva.

1. 11. 1811 sa narodil Karol, syn prísťahovalcov z Bratislavy - Františka Reindla a Terézie Reinerovej. Karol Reindl sa 6.11.1832 oženil s Teréziou Pajerovou a ich potomkovia žijú v Bernolákove aj v súčasnosti.

2. 11. 1938 Čeklís pripadol Maďarsku na základe Viedenskej arbitráže. Vo večerných hodinách bol obsadený maďarským vojskom, zmenili sa predstavitelia obce a školy.

Až 14. 3. 1939 bol Čeklís pripojený k novovzniknutému Slovenskému štátu.

4. 11. 1882 sa v Čeklísi v dome č. 88 narodil Karol Kastl, starosta v rokoch 1927 - 1932.

4. 11. 1921 sa v Čeklísi narodil vojenský pilot Karol Farský. Jeho pôvodné priezvisko bolo Farkaš. Bol prvým riaditeľom bratislavského letiska.

7. 11. 1772 sa v Záhorskej Vsi narodil Martin Škvorec. S Alžbetou Polgárovou sú zakladateľmi bernolákovskej vetvy Škvorcovcov.

8. 11. 1414 bol korunovaný za rímskeho kráľa Žigmund Luxemburský. Bol majiteľom hradu Čeklís.

11. 11. 1725 sa v obci Érkeserü (župa Bihar) narodil Anton Radič. V Čeklísi bol farárom v r. 1769 - 1773.

17. 11. 1906 sa v Čeklísi narodil Michal Hergovič, predseda národného výboru v období 1955 - 1957.

18. 11. 1815 zomrel gróf František Esterházy, majiteľ čeklískeho panstva, stolíčný hodnostár, radca uhorskej dvorskej kancelárie. Na svojich majetkoch sa usiloval o moderné spôsoby hospodárenia.

23. a 24. 11. 1990 sa konali komunálne voľby, v ktorých po monopole komunistickej strany už kandidovali obyvatelia za rôzne politické strany.

24. 11. 1791 sa vo Viedni narodil gróf Jozef Esterházy. Vdova Helena Brezobrazova dala postaviť na bernolákovskom cintoríne memoriálnu kaplnku po jeho smrti 12. 5. 1847.

27. 11. 1940 sa v Čeklísi narodil Vojtech Kondrót, matematik, básnik a prekladateľ.

29. 11. 1931 bol slávnostne otvorený katolícky dom iniciovaný Katolíckou jednotou.

30.11.1891 sa v Banskej Bystrici narodil sochár Frico Motoška. Je autorom pomníka Antona Bernoláka v Bernolákove. Je autorom aj ďalších pomníkov slovenských dejateľov - M. R. Štefánika v Clevelande a v Hlohovci, J. M. Hurbana v Hlbokom, Júliusa Bottu v Revúcej a Andreja Sládkoviča v Radvani. Zomrel 21.6.1956 v Buenos Aires.

30. 11. 1984 zomrel Vojtech Bognár, predseda národného výboru v rokoch 1951 - 1953.

DECEMBER

1. 12. 1905 sa v obci Biňovce narodil Anton Mikulka, farár v Bernolákove v rokoch 1953 - 1962.

4. 12. 1854 sa v dome č. 171 narodil Ján Škvorec. Bol richtárom v rokoch 1913 - 1915.

5. 12. 1992 vznikol detský tanečný súbor Niagara Bernolákovo.

7. 12. 1787 prichádza Anton Bernolák na faru do Čeklísa pôsobiť ako kaplán.

15. 12. 1999 bol slávnostne odhalený pamätník MONUMENT 2000. Pamätník vznikol na návrh pána Milana Kútyho a zrealizovala ho firma Svarogo v parčíku pred kultúrnym domom.

16. 12. 1850 bola uvedená do prevádzky železnica a cez Čeklís prešiel prvý parný vlak.

19. 12.1918 sa v Čeklísi narodil Károly Géza József Rudolf Alfons Mária Fortuné Esterházy, posledný majiteľ rodového panstva v Bernolákove.

26. 12. 1920 sa v Čeklísi narodil Viliam Voštinár. V r. 1942 sa pridal k bieloruským partizánom. Po vojne bol v Prahe členom hradnej stráže prezidenta E. Beneša.

28. 12. 1915 sa v Čeklísi narodila Etela Belajová vyd. Buzgovičová, prvá žena na čele obce ako predsedkyňa národného výboru v rokoch 1953 - 1955.

29. 12. 2009 zomrel Marcel Pápay, predseda miestneho národného výboru v rokoch 1980 - 1986.

JANUÁR

1. 1. 1993 vznikla Slovenská republika.
8. 1. 1389 nadiktoval testament Mikuláš z Čeklísa, vnuk Abraháma Rufusa, otec štyroch dcér a majiteľ čeklískeho panstva. Kostolu odkázal časť výnosov z mýta a polovicu vinohradu s tým, že budú každodenne slúžené zádušné omše za spásu duše, a to jeho, manželky Margity a rodičov (otec bol Vavrinc).
13. 1. 1894 sa v dome č. 68 narodil Karol Horváth. V r. 1947 bol predsedom národného výboru.
15. 1. 1813 v Nových Zámkoch zomrel kodifikátor slovenského jazyka Anton Bernolák. V r. 1787-1791 bol kaplánom v Čeklísi.
19. 1. 1851 sa v Jablonovom na Záhorí narodil Blažej Jurča. V r. 1873 sa v Bernolákove oženil s Teréziou Hergovičovou, mali 8 detí a po nich je tu v súčasnosti široké potomstvo.
19. 1. 2003 zomrel učiteľ, matematik, básnik a prekladateľ Vojtech Kondrot. Časť života prežil v Bernolákove a témy z našej obce boli súčasťou jeho tvorby (pozri Bernolák 1/2016 str. 11-12)
- 23.1.2009 zomrel spevák a operetný herec Jozef Kuchár. Pochádzal z Bernolákova.
25. 1. 1894 sa v Liptovskom Mikuláši narodil spisovateľ a maliar Janko Alexy. V SNG je jeho obraz z r. 1933 - Anča z Čeklísa.
- 30.1.1767 bolo vydané cisárske privilegium, ktoré zaručovalo viaceré výhody pre vlastníkov kartúnky (manufaktúra na tkaniny z bavlny) v Čeklísi. Kartúnka zvaná „Fabrika“ stála neďaleko sútoku Čiernej vody a Ľadovej vody.
- FEBRUÁR
6. 2. 1758 sa vo Viedni narodil František Eszterházy. Na svojich majetkoch sa usiloval o moderné spôsoby hospodárenia. Bol dvorský komorník, župan Mošonskej stolice a radca uhorskej dvorskej kance-

- lárne. Zomrel v Čeklísi, jeho potomkovia tu žili do r. 1945.
6. 2. 1870 sa v dome č. 58 narodil Matej Kinčes. V r. 1919-1920 bol richtárom.
- 10.2.1897 sa v dome č. 74 narodil Jozef Kormančík. V r. 1946 bol predsedom národného výboru.
14. 2. 1739 zomrela v Bratislave vo veku 56 rokov grófka Mária Franziska von Egkh und Hungersbach, prvá manželka grófa Jozefa Esterházyho. Dali postaviť kaštieľ a kaplnku sv. Anny v Bernolákove. Mária Franziska bola dvornou dámou Habsburgovcov.
21. 2. 1819 sa v obci Lok (okr. Levice) narodil Ondrej Kubrický. Pôsobil ako kaplán v Čeklísi. Zomrel v Bratislave 19.1.1887.
- 23.2.1888 sa v dome pre služobníctvo pri kašteli narodil Alexander Šindelár, jeho rodičia boli krajčírsky majster Jozef a Terézia Mlynarovičová. Vyštudoval teológiu a pôsobil ako kňaz v Malženiciach, od r. 1930 v Piešťanoch ako kňaz a starosta (1931-1938). Pomáhal chudobným. Bol okresným predsedom HSLS, prvým podpredsedom Matice slovenskej, v r. 1939 sa stal poslancom Slovenského snemu. Tragicky zomrel 2.11.1947.
24. 2. 1958 v Salzburgu zomrel Karol Eszterházy, posledný gróf a majiteľ panstva v Bernolákove.
26. 2. 1922 sa v Senci narodil JUDr. Ľudovít Kvál, od r. 1927 žil v Bernolákove, vyštudoval na Právnickej fakulte UK, patril medzi prvých obyvateľov obce s vysokoškolským vzdelaním. V r. 1990-1992 pôsobil ako prednosta na Obecnom úrade. (pozri Bernolák 1/2022 str. 18-19).
- MAREC
1. 3. 2003 sa konal Benefičný koncert na zachovanie vzácnej barokovej pamiatky - Kaplnky sv. Anny. V kultúrnom dome vystúpili Ján Hrivňák, Jarmila Bošková, Lucia Bošková, Jana Jurčová, Lucia Kancírová, Alena a Mária Hajzokové, Jana Hladíková, Kornel Somora, Mária Schweighoferová, J. Hladík, folklórny súbor Stromček a detský tanečný súbor Niagara. Výťažok koncertu bol 72 000 Sk.
8. 3. 1943 zomrel Matej Jadroň v obci Vasílievka v ZSSR. Bol vojak slovenskej

- armády, ktorá bojovala proti Červenej armáde.
9. 3. 1632 bol vyhotovený urbár mestčka Čeklísa za čias grófa Michala Thurzu. Vďaka tomu máme 33-stranový opis obce a majetkových pomerov jej obyvateľov v 17. storočí.
11. 3. 1324 Abrahám, zvaný Červený (Rufus), bol do vlastníctva Bernolákova uvedený kráľovským zmocnencom a Bratislavskou kapitulou. Platnosť celého procesu darovania potvrdil kráľ Karol Róbert z Anjue listinou vydanou 27.4.1324 v Budíne.
14. 3. 1939 bola obec pripojená k Slovensku (Čeklísa sa vrátil). V tento deň bol vyhlásený samostatný Slovenský štát.
17. 3. 1903 sa v Hlohovci narodil Jozef Mutkovič. V Bernolákove mal obchod so zmiešaným tovarom. Dňa 14.3.1939 bol vymenovaný za komisára pre obec Bernolákovo. Neskôr sa táto funkcia zmenila na vládneho komisára. Túto funkciu vykonával do 2.4.1945 (pozri Bernolák 2/2018 str. 12-13).
29. 3. 1938 sa v Čeklísi narodil Laco Dézi. Svetoznámy trubkár vystupuje s kapelou Celula New York. V r. 2009 sa stal čestným občanom Bernolákova (pozri Bernolák 1/2018 str. 14-15).
31. 3. 2008 Pamiatkový úrad SR vyhlásil hrad Čeklísa za kultúrnu pamiatku.
- APRÍL
1. 4. 1821 sa vo Veľkom Bieli narodil Štefan Kormančík. Priženil sa do Čeklísa a s manželkou Alžbetou Baloghovou mali 8 detí. Ich potomkovia žijú v Bernolákove aj dnes.
1. 4. 1945 ustupujúci nemeckí vojaci vyhodili do povetria železničný most nad Čiernou vodou, aby spomalili postup Červenej armády.
2. 4. 1945 na Veľkonočný pondelok ráno o 6. hodine bola oslobodená naša obec Červenou armádou. Nemeckí vojaci ustúpili bez boja. V detskom domove, škole i v kaštieli boli zriadené poľné nemocnice, v ktorých ošetrovali vojakov Červenej armády.
3. 4. 1945 miestna organizácia Komunistickej strany Slovenska mala ustanovujúcu schôdzu a vystúpila z ilegality.

4. 4. 1945 bol utvorený Revolučný národný výbor. Predsedom sa stal Ján Belai, podpredsedom Štefan Farkaš st., členmi boli Ľudovít Salay, Štefan Múčka, Zdenko Lapár, Anton Sommora ml., Ľudovít Múčka, František Burkuš, Alexander Navara, Jozef Čík, Alexander Polgár a Július Štífler.
5. 4. 1928 sa narodil Alexander Švarda, predseda Miestneho národného výboru a potom starosta obce od 19. 3. 1990 do 15. 1. 1999 (pozri Bernolák 2/2018).
20. 4. 1639 bol uvedený ako nový vlastník šintavského panstva gróf Mikuláš Esterházy. Súčasťou panstva bola naša obec. Majetkový celok de jure dostal v roku 1642 privilegiom kráľa Ferdinanda III.
20. 4. 1910 v našej obci chvíľu pobudol Theodore Roosevelt (1858-1919), prezident USA v období 1901 - 1909. Bol v kaštieli v Malinove na návšteve u ministra kultúry a výučby Alberta Apponyiho a potom ho odviezli na železničnú stanicu do Čeklísa. Obyvatelia obce tu pre neho pripravili privítanie i rozlúčku.
27. 4. 1324 sa majiteľom Čeklísa stal Abrahám Rufus. Bol významnou osobou po boku Matúša Čáka trencianskeho a potom kráľa Karola Róberta z Anjue. Od roku 1323 používal predikát „z Čeklísa“.
31. 4. 1948 na členskú schôdzu KSS prišli členovia Sociálnodemokratickej strany pod vedením Štefana Buzgoviča a vyhlásili, že ich strana sa zlučuje s KSS.
- MÁJ
- 3.5.1796 sa do Čeklísa priženil Martin Škvorec zo Záhorskej Vsi. Jeho manželkou sa stala Alžbeta Polgárová a narodilo sa im 12 detí. Ich potomkovia žijú v Bernolákove aj v súčasnosti.
8. 5. 1934 sa narodil Marcel Pápay, predseda Miestneho národného výboru v rokoch 1980 až 1986.
9. 5. 1896 sa v Šali narodil Viktor Kopáčík. Od roku 1947 bol kronikárom obce.
10. 5. 1523 kráľ Ľudovít II. Jagelovský vydal privilegium o oslobodení obyvateľov šintavského panstva od platenia cestného a vodného mýta na celom území Uhorského kráľovstva. Obyvatelia Čeklísa boli súčasťou tohto panstva.

10. 5. 1916 sa narodil Vojtech Bognár, predseda miestneho národného výboru v rokoch 1951-1953.
11. 5. 1605 počas protihabsburského povstania Štefana Bočkaja obsadili povstalci pod vedením Benedikta Bučihho mestčko Čeklísa a zrekvirovali všetky zásoby obyvateľov.
12. 5. 1847 zomrel gróf Jozef Esterházy de Galántha. Pochovaný je vo Viedni. Na jeho počesť dala jeho manželka grófka Mária Helena Nikolajevna Bezobrazova postaviť memoriálnu kaplnku a tá dodnes stojí na cintoríne.
17. 5. 1932 sa narodil Štefan Mačai, významný slovenský architekt a urbanista, angažoval sa v obci v oblasti urbanizmu, architektúry a športu. Zomrel 30. 7. 2002 (pozri Bernolák 2/2022 str. 18-19, 3/2022 str. 16-17).
22. 5. 1931 zomrel Dr. Sotiri Salvator Demosthenes Antoniadis, vojenský doktor, ktorý sa usadil v Čeklísi. Jeho hrob je vedľa memoriálnej kaplnky. Jeho pekná vila stála na pozemku oproti obecnému úradu.
25. 5. 1930 odohrali hádzanáry Sokola Čeklísa prvé stretnutie proti bratislavskej Cvernovke.
29. 5. 1929 sa v Bernolákove narodil herec Ján Géc.
- JÚN
1. 6. 1958 bol slávnostný výkop započatia výstavby kultúrneho domu.
3. 6. 1912 sa v Bernolákove narodil huslista a hudobný pedagóg Jaroslav Kulíšek. Zomrel 12. 6. 1970 v Bratislave.
4. 6. 1931 Zastupiteľstvo obce na svojom zasadnutí za predsedníctva starostu p. Kastla odhlasovalo zriadenie meštianskej školy v Čeklísi.
6. 6. 1875 Farská kronika v Ivanke zaznamenala, že pán farár Ferenci pri príležitosti jubilejného roku viedol vo farnosti štyri procesie. Ich trasa viedla z ivanského kostola sv. Jána Krstiteľa ku kaplnke sv. Rozálie, odtiaľ do Bernolákova ku kaplnke sv. Anny. Konali sa 6. júna, na sviatok Petra a Pavla (29.6.), koncom augusta a posledná bola 6. októbra.
6. 6. 1918 sa narodil Ladislav Vitáloš, predseda miestneho národného výboru v období 1971 - 1980.

8. - 9. 6. 1990 sa konali prvé demokratické parlamentné voľby od roku 1935. Občania volili poslancov do Federálneho zhromaždenia ČSFR a do Slovenskej národnej rady.
11. 6. 1523 sa novým majiteľom šintavského panstva stal kráľovský pokladník a komorník Alexej Thurzo z Betlanoviec. Obec Čeklísa bola súčasťou tohto panstva.
11. 6. 1762 sa narodil národný buditeľ Anton Baník. Bol katolíckym kňazom v Čeklísi, zomrel tu 28. 9. 1842.
12. 6. 1682 sa v Pápe narodil Jozef Esterházy. Bol gróf, generál jazdeckého, krajiniský sudca a podpalatín. Postavil kaštieľ a kaplnku sv. Anny v Bernolákove.
12. 6. 1917 sa v obci Rybník narodila Magdaléna Gömöryová vyd. Lapárová. Na meštianskej škole v Bernolákove učila slovenčinu, chémiu a zemepis. Cez vojnu bola aktívna v odboji. V r. 1956 - 1978 bola riaditeľkou ZŠ v Ivanke pri Dunaji. V r. 1960 - 1968 bola poslankyňou Národného zhromaždenia ČSSR, v r. 1969 - 1976 poslankyňou Federálneho zhromaždenia.
12. 6. 1938 sa konali obecné voľby a starostom sa stal Karol Kastl, člen HSLS. Najviac hlasov dostala Komunistická strana (458).
13. 6. 1774 sa v Hulíne (okr. Kroměříž) narodil Antonín Omasta. Usadil sa v Čeklísi, v r. 1796 sa oženil s Alžbetou Kubovou zo Senca a založili čeklísku vetvu tohto moravského rodu.
24. 5. 1954 prví absolventi ukončili štúdium na Poľnohospodárskej technickej škole v Bernolákove. Škola vznikla v Bernolákove v r. 1952 a bola prvá svojho druhu na Slovensku. Využívala priestory kaštiela.
25. 6. 1571 je v listine uvedený Matej Molnár, prvý menovite známy richtár Bernolákova.
29. 6. 1901 sa v kaštieli konala veľká slávnosť, ktorou si Esterházyovci pripomenuli slávnosť, na ktorej sa zúčastnila kráľovná Mária Terézia v r. 1766. Podrobnosti priniesli noviny Vasárnapi ujság 7. 7. 1901.

Karol Farský prvý pilot z Bernolákova

V Čeklísi na konci Palamperku (dnes Kollárova ulica) v malom dome žil kurič parnej lokomotívy Ondrej Farkaš (nar. 1880) s manželkou Máriou Dubovou. Farkašovci mali 5 detí a najmladší bol syn Karol, ktorý sa im narodil 4.11.1921. Počas slovenského štátu bolo doporučené ľuďom, ktorí pracovali v štátnych službách a mali maďarsky znejúce priezvisko, aby si ho zmenili. Zachované malo byť prvé písmeno pôvodného priezviska a tak sa rodina Ondreja Farkaša rozhodla pre priezvisko Farský.

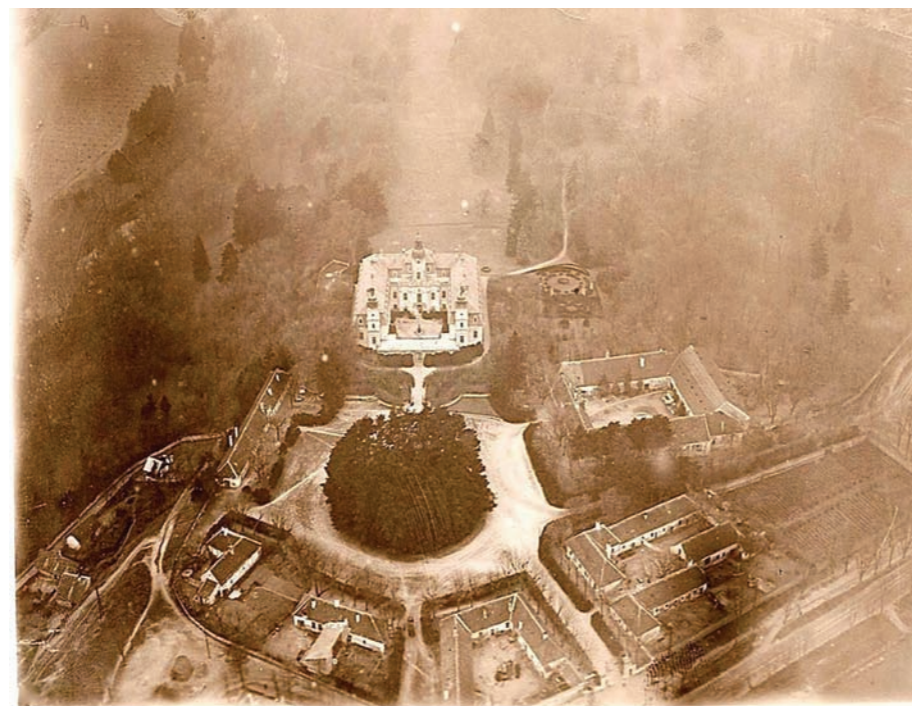
Stalo sa tak 11.11.1940. Z Karola Farkaša sa stal Karol Farský. Kamaráti ho volali Karči a Kari.

O spomienky na Karola Farského sa s nami podelili dcéra Ľubica, kamarát Vladimír Kováč a letecký nadšenec Jozef Biskupič. Dcéra Ľubica uchovávala otcov fotografický archív a priala si, aby Bernolákovo nezabudlo na jej otca. Bohužiaľ, tieto riadky v obecnom časopise Bernolák si už ona neprečíta, a takto plníme jej pranie.

Malý Karči chodil do základnej školy v rodnom Čeklísi. Keďže nebol zo sedliackej rodiny, uplatnenie hľadal v inej činnosti, a tak začal študovať na Obchodnej akadémii v Bratislave. Proti vôli rodičov školu opustil, lebo chcel byť pilotom a tak byť užitočný vo vojnových časoch. V slovenskej armáde chýbali piloti, lebo po rozpade Československa veľa pilotov a pozemného personálu odišlo na základe demobilizácie do Protektorátu Čechy a Morava.

Karol Farský absolvoval prípravu na lietanie v Leteckej škole Slovenských vzdušných zbraní v Trenčianskych Biskupiciach, čo bola prvá slovenská vojenská letecká škola. Študovať tam začal v roku 1941, poddôstojnícku prípravu absolvoval v roku 1942 a stal sa pilotom slovenskej armády. Splnil sa mu sen o lietaní. Lietať začal ako 19-ročný, mal vojenskú hod-

nosť čatár. Z tejto doby sa pre Bernolákovo zachovala cenná pamiatka. Karol Farkaš je autorom najstaršej leteckej fotografie Bernolákova, keď pri prelete odfotoval kaštieľ s parkom. Jeho leteckou základňou bolo letisko Tri duby (dnes Sliach). Vladimír Kováč, plukovník vo výslužbe, povedal, ako sa v bojovom lietadle stretli mládenčiči z Čeklísa a Ivanky: „Spolu s Karolom Farským lietal rovesník Frico Machá-

nek, pochádzajúci zo susednej Ivanky. Posádku tak tvorili pilot Karol Farský a Frico Machánek robiaci letecké snímky pre vojenský prieskum. V roku 1944, krátko pred vypuknutím SNP, celá letka preletela do ZSSR (Zväz sovietskych socialistických republík), lebo títo letci chceli bojovať proti fašistom. O pripravovanom odlete vedela len úzka skupina ľudí. Frico Machánek najskôr zľieval Karolovi Farskému, že mu o úni-

ku zo Slovenska nepovedal a neodleteli spolu. Neskôr sa však dozvedel, že tak znel rozkaz pre utajenú akciu – preletia len piloti s leteckým materiálom.“

Soviety slovenských pilotov najprv uväznili, ale keď sa ubezpečili, že nie sú hitlerovskými špiónmi, tak si získali ich dôveru. Piloti boli 1.11.1944 pridelení k 1. československému samostatnému stíhaciemu leteckému pluku (prezývaný Zvolenský). Pluk bol československou leteckou jednotkou, ktorá vznikla v júni 1944 v ZSSR reorganizáciou 128. československej samostatnej stíhacej leteckej perute. Najvýznamnejšou udalosťou v existencii pluku bola účasť v Slovenskom národnom povstaní. Karol Farský bol stíhací pilot a doprevádzal lietadlá, ktoré zásobovali partizánov tak, že zhadzovali materiál nad povstaleckým územím.

Keď piloti dokončili preškolenie, pluk sa presunul bližšie k frontu do Proskurova a neskôr do Stubna. Jednotka bola vyzbrojená modernými stíhacími lietadlami Lavočkin La-5FN. Bojová činnosť pluku začala hliadkovými letmi. S postupom frontu nariadil veliteľ 8. leteckej armády (na základe rozhodnutia generálneho štábu Červenej armády) v decembri 1944 vyčleniť československú leteckú skupinu a zorganizovať prvú československú zmiešanú leteckú divíziu. Tak vznikla 1. československá zmiešaná letecká divízia v ZSSR ako letecká divízia vzdušných síl ZSSR, ktorá bola zložená najmä z vojakov bývalého Československa. Divízia sa skladala z troch leteckých plukov. Karol Farský bol príslušníkom 2. perute 1. československého stíhacieho pluku. Organizačná výstavba divízie skončila 25.1.1945 v poľskom meste Przemysl. Po dokončení výcviku a doplnení sovietskeho technického leteckého personálu bola divízia presunutá na poľské letisko Poremba a zapojila sa do bojov v rámci Moravsko-ostavskej operácie. Bojová činnosť divízie spočívala v podpore a ochrane vojsk a v taktickom prieskume počas bojov o Opavu, Moravskú Ostravu, Těšín a okolie. Výzbroj divízie tvorili lietadlá Il-2m3 a La-5FN. Po účasti na oslobodení Československa Karol Farský voj-

nové lietanie ukončil na letisku Letňany v Prahe v roku 1945. Za vojenské zásluhy dostal viaceré vyznamenania.

Jozef Biskupič, pre ktorého bol pilot Karol Farský veľký letecký vzor, podľa fotografií identifikoval lietadlá, na ktorých Karol Farský lietal: Šmolík S-76 (prezývaný kravka), Lavočkin La-5, Avia B-534.

Karol Farský patril k tým šťastlivcom, ktorí prežili vojnové udalosti a mohli začať žiť život v mierových časoch. Chcel sa stať pilotom civilných dopravných lietadiel, ale to mu nebolo umožnené, z čoho bol veľmi sklamaný. Začal pracovať v Dimitrovke, ale nie nadhlo.

Karol Farský sa oženil s Katarínou Schlosserovou. Najskôr žili v rodičovskom dome v Palamperku a v 50-tych rokoch si postavili dom na Hruškovej ulici. Mali dcéru Ľubicu a syna Martina.

Osoba Karola Farského je spojená s bratislavským letiskom. Po skončení vojny existovalo v Bratislave Letisko Vajnory, ale blízkosť pohoria Malé Karpaty bolo obmedzujúcim faktorom pre rozvoj leteckej dopravy v tejto lokalite. Preto sa v roku 1947 začalo budovať najväčšie slovenské letisko v katastrálnom území susednej obce Ivanka pri Dunaji. Karol Farský sa podieľal na vzniku letiska a stal sa aj jeho prvým náčelníkom resp. riaditeľom. Bola vybudovaná vzletová a pristávací dráha s dĺžkou 1 900 m a 1 500 m.

Na časti letiska bola umiestnená aj armádna technika, vtedy to boli prúdové lietadlá MIG-15 a neskôr MIG-17. Pravidelná prevádzka na letisku bola zahájená v roku 1951. Na letisku začal pracovať aj Ivan Schlosser, synovec manželky Karola Farského. A Ivan Schlosser prevzal riaditeľskú stoličku na letisku po odchode Karola Farského.

Dcéra Ľubica si spomína ako na bratislavskom letisku pristálo prvé sovietske prúdové dopravné lietadlo Tupolev Tu-104 (bolo to 31.3.1957). Letisko v tej dobe zažilo aj prilet prvého tajomníka ÚV KSSZ Nikitu Sergejeviča Chruščova s ministerským predsedom ZSSR Nikolajom Alexandrovičom Bulganinom.

Po skončení pôsobenia na bratislavskom letisku využil znalosť maďarčiny, keď sa stal leteckým atašé na československej ambasáde v Budapešti, kde zastupoval Československé aerolínie. Tu spolupracoval aj s ruským podnikom Agromaš. V Budapešti ho navštevovali kamaráti z Bernolákova a zažili tam úsmevné spoločné chvíle, na ktoré potom v dobrom spomínali. Po návrate na Slovensko krátky čas pôsobil v Slovafta a šiel do dôchodku. Karol Farský sa chcel venovať poľovníctvu, azda bol ovplyvnený kamarátom a poľovníkom Jánom Štiglicom.

V Bernolákovskom revíri sa pohyboval najmä s Alexandrom Horváthom, krmili zver, opravovali posedy. Došlo však k nedorozumeniam a Karol Farský s poľovníctvom skončil. Mladší súčasníci na neho spomínajú: „Pán Farský býval na Hruškovej ulici. Upútal svojou vzpriamenou postavou a leteckou bundou. Keď ho deti videli na ulici, tak šepkali: Ide pilot.“ Vladimír Kováč na „Kariho“ spomína ako na výborného rozprávača a príjemného spoločníka. Karol Farský zomrel 11.12.2004, pochovaný je na cintoríne v Rači.

Tumsifu Yesu Kristo - Pochválený bud' Ježiš Kristus!

povedomia ľudí po celom svete viac než ktokoľvek z našich diplomatov. Mám milú osobnú skúsenosť z návštevy v Mauretánii z januára 2020. V tejto silne islamskej, takmer ľudoprázdnej krajine, kde väčšinu územia tvorí púšť, sme sa v hlavnom meste zastavili aj v tamojšom jedinom a nenápadnom kostolíku. Stretli sme tam aj domorodého kňaza z tamojšej komunity. Keď sme sa mu predstavili, odkiaľ sme, on nás príjemne prekvapil. Nielenže vedel, že existuje Slovensko, ale hneď ho aj spojil s kardinálom Tomkom, ktorého poznal ešte z čias štúdií v Ríme. Keď som v roku 2006 navštívil Eldoret v Keni, kde pôsobil aj náš slovenský misionár, s hrdosťou som si odfotil pamätnú plaketu v predsieni miestnej katedrály, ktorá pripomínala, že ten chrám slávnostne posvätil kardinál Jozef Tomko. Svoju lásku k Afrike vyjadril kardinál v spomínanej knihe v podkapitole Láska k Afrike takto: „Mne osobne Afrika prirástla k srdcu. Vďaka päťdesiatim cestám na tento svetadiel môžem povedať bez preháňania, že ho dobre poznám. S africkou cirkvou som prežíval radosné i bolestné chvíle. Znalosť Afriky mi pomáha uchovať si nádej a aj dnes hľadiť na Afriku s nádejou v srdci. Moje presvedčenie, že Kristus povoláva Afriku, ma neopúšťa.“ Pri čítaní tejto podkapitoly som konfrontoval jeho spomienky s mojimi osobnými skúsenosťami. Mojich osem návštev v jedenástich krajinách čierneho kontinentu sa nedá porovnávať s kardinálovými skúsenosťami, ale na jednoduchého vidieckeho

Nedávno bol na RTVS dokument venovaný nedožitým 99. narodeninám nášho slávneho rodáka, kardinála Jozefa Tomka.

Tento najvyššie postavený prelát slovenského pôvodu vo Vatikáne bol za éry sv. Jána Pavla II. prefektom kongregácie, ktorá mala na starosti misie. Nakoľko mal na starosti takmer tretinu územia, na ktorom žijú v rôznych častiach sveta katolíci, jeho úrad má aj prezývku „červený pápež“. Bola to pekná zhoda okolností, že keď naša televízia vysiela spomínaný dokument, práve som mal rozčítaný životopis, ktorý napísal o kardinálovi jeden z kňazov jeho rodnej košickej arcidiecézy (Marián Čížmár: Kardinál Jozef Tomko. Život v službe evanjelia). A ešte ďalšia zaujímavá zhoda, čítal som práve kapitolu, ktorá zachytáva aj jeho služobné cesty po africkom kontinente. Treba povedať, že tento kardinál slovenského pôvodu preslávil Slovensko a vryl našu vlasť do

kňaza to nie je až také slabé. Pri čítaní jeho misijných skúseností, najmä z kníh, ktoré Tomko osobne napísal, môže s radosťou povedať, že aj ja sa dívam na Afriku ako na kontinent nádeje. S mojimi farníkmi som zdieľal svoje dojmy z mojej nedávnej návštevy Tanzánie (január 2023). Mnohí vnímajú túto krajinu ako skvelú turistickú destináciu - ostrov Zanzibar, národné parky a safari v Serengeti a Ngoro Ngoro, výstup na Kilimandžáro a pod. Ja však vnímam Tanzániu trochu inak. Táto obrovská krajina pod rovníkom (populácia 61 miliónov ľudí, rozloha 947 000 km²) pozostáva takmer zo stovky rôznych etník a národností. Je rôznorodá aj nábožensky. Viac ako 60 % sú kresťania, z nich viac ako polovicu tvoria katolíci. Vyznávačov islamu je 30%, takmer 10% sa hlási k domorodým kultom - animisti. Tanzánii slúži ku cti, že aj napriek etnickej a náboženskej heterogenosti tam nedošlo k sériám krvavých občianskych vojen, ktoré vypukli v iných afrických štátoch po vyhlásení nezávislosti. Veľkú zásluhu na tomto pokojnom spolunažívaní mali aj veľmi rozvážni politici lídri, z ktorých viacerí študovali a boli formovaní v regionálnych katolíckych tzv. malých seminároch. Centrom mojich dvoch návštev v Tanzánii (2019 a 2022) bola diecéza Kahama na severe v blízkosti Viktóriiných jazier. Tam nechodia žiadni turisti, je to veľmi chudobný kraj a sú tam aj takí ľudia, ktorí v našej misijnej výprave prvýkrát videli belocha naživo. V tomto regióne je oblasť Bulige, ktorá sa stala akoby družobným miestom našej bernolákovskej farnosti. Biskup Ludovic Minde, ktorý vtedy diecézu spravoval a svojimi veľmi dobre vyvinutými ma-

nažerskými schopnosťami ju skutočne zveľadil, počas svojej návštevy Slovenska v roku 2018 slávil svätú omšu aj u nás v Bernolákovke. Vo svojom príhovore okrem duchovných tém zdôraznil aj tieto tri okruhy jeho pastoračnej služby: uľahčiť tamojšiemu obyvateľstvu prístup k pitnej a nezávadnej vode, umožniť im aspoň základné vzdelanie a zabezpečiť hoci len minimálnu lekársku starostlivosť. Počas mojej prvej návštevy v roku 2019 som mal možnosť vidieť ich kostoly, misijné kaplnky, veľmi skromné školy a ešte skromnejšie zdravotné strediská (ak to vôbec možno tak nazvať), o ktoré sa väčšinou starajú rehoľné sestry. A cestami - necestami sme stretali ľudí pešo, na bicykloch alebo archaických motorkách, ktorí boli ovešaní bandaskami, v ktorých si nosili vodu z artézskych studní. Tí menej šťastní používali vodu z priekop, v ktorých sa kúpali a napájali aj dobytok. Takže o dizentérie, ktoré najmä v prípade detí boli smrteľné, tam nebola núdza. Veľkým dobrodincom toho kraja je taliansky misionár, nefalšovaný Sicíľčan padre Salvatore Guerrera. Okrem veľmi skromných kostolov a kaplniek tam vybudoval viaceré školy a vzdelávacie centrá a koordinuje aj projekty navrátenia nových studní. V spolupráci s ním sme na základe misijných aukcií v októbri 2019 a o rok neskôr už počas covidu on-line formou dokázali združiť finančné prostriedky, vďaka ktorým sa najskôr technicky náročným spôsobom podarilo navrátať takmer 80 metrov hlbokú studňu v oblasti Bulige. Vďaka nej má prístup k čistej vode takmer 15 000 ľudí toho regiónu. Následne sa nám podarilo byť nápomocní aj pri budovaní jednotrie-

dok, ktoré zabezpečujú predškolskú výchovu a následne aj primárne vzdelanie. Keď som porovnal to miesto, videl som markantný rozdiel. Tam, kde sme mali v roku 2019 omšu provizórnym spôsobom pod celtovou plachtou pri mangovníku, aby sme sa chránili pred horúcim slnkom, teraz sme našli prístrešie v budove, ktorá bude tvoriť základ vznikajúceho školského komplexu. Jeden z mojich kolegov kňazov, ktorý bol v Tanzánii už sedemkrát, s obdivom poznamenal: „Tak toto je skvelá investícia.“ Jeden z projektov, ktorí on a ich farnosť podporila, už štyri roky stagnuje, z čoho bol dosť frustrovaný. Tu vidieť, aké je dôležité vďaka osobným kontaktom a dôvere, ktorú nám zaručuje aj páter Salvatore (získal početné uznania od regionálnej, ale aj centrálnej vlády) mať istotu, že sa projektov chytia správni ľudia, navyše v krajine, kde veľa prostriedkov dokážu uchmatnúť skorumpovaní úradníci. Som veľmi vďačný, že ani jedno naše euro nevyšlo nazmar. Tamojší ľudia, hoci sú chudobní, sú veľmi pracovití, a napriek biede im nechýba úsmev. Mnohí z nich pracujú len s motykou na svojich ryžových poličkach. Keď som videl, ako sú tam celé rodiny, najmä ženy so zohnutým chrbtom celé hodiny vo vode, o to viac si vážim každé zrnko ryže. Ich bohoslužby sú ozajstnou oslavou Boha.

Liturgické tance tomu dodávajú krásny a veľmi dôstojný kolorit. Aj napriek biede vždy sme ich videli slušne oblečených, ešte aj na poliach. Istí von v rozškľabaných džínsoch, nebodaj ešte do kostola, je pre nich vrchol nevkusy a prejav neucty tak voči Bohu, ako aj voči ostatným ľuďom. V školách, ktoré sme navštívili, som obdivoval, že tie húfy detí boli veľmi živé a spontánne. Hlavne keď sme im darovali ozajstnú loptu, lebo dovtedy hrali futbal len z handier, tie pozväzovali do akejsi guče. Hoci sme mali okrem iných vecí, ktoré naša výprava niesla, celé kilá cukríkov (deti ich volajú pipi), ak by sme ich priniesli hoci aj viac než jednu tonu, len by sa za nim zaprášilo. Ale tie deti dokázali byť aj veľmi disciplinované. Stačil jeden vážny pohľad učiteľa, a hneď sa vedeli stíšiť. Zvlášť ma dojalo, ako nábožne prežívali svätú omšu a s veľkou úctou prijímali Eucharistiu - sväté prijímanie. Naše deti vedia byť tiež veľmi živé, ale horšie je to s disciplínou. Neraz som si

položil otázku, kde sa vlastne stretáva-me s ozajstnou divočinou. Aj vzhľadom na to, aký potenciál vidíme v tej oblasti, okrem budovania ďalších jednotriedok uvažujeme aj o projekte tzv. adopcie na diaľku. Som vďačný Bohu, že sa môžem svojim skromným spôsobom spolupodieľať aj s našimi farníkmi na dobrom diele. Žijeme v situácii, keď kadejakí šialenci by chceli presťahovať cez Stredozemné more celú Afriku do Európy, pričom neriešia otázku, kto tam vyvoláva vojny a dodáva zbrane (a vôbec boli by tí ľudia u nás šťastní?), ba naopak, ak nepomáhaš rozduchávať vojnu aj u našich východných susedov namiesto volania po mieri a spravodlivom usporiadaní pomerov pre všetkých, tak si pre nich podliak a dezolát. Zažívame časy, keď tu v Európe je najväčším problémom počet pohlaví, s ktorými sa roztrhlo vrece a na definíciu manželstva sa snažia napasovať aj tie najčudesnejšie predstavy, ktoré idú proti prírode a zdravému rozumu. To si naozaj myslíme, že náš kontinent má budúcnosť, ak zostaneme bez seriózneho vzdelania, bez ochoty pracovať (a nepohrdáť ani manuálnou prácou), namiesto detí radšej chovať húfy psov a postačí nám pohrdavý úškrn z Boha a z morálky?

Naši predkovia hovorili: „Kto sa vysmieva z Boha, sám vyjde na posmech.“ Práve v kontakte s ozajstnou Afrikou, nie naranžovanými turistickými destináciami na pláži alebo na safari, si človek uvedomí, ako pokročil proces duchovnej aj ľudskej degenerácie na našom kontinente, ale aj u nás na Slovensku. U nás je tento proces ešte zvrátiteľný. Začíname jarné obdobie. Pre nás kresťanov je to radostné slávenie veľkonočných sviatkov, oslava Kristovho zmrtvychvstania ako najkrajšej nádeje do života. Práve jar a Veľká noc nech nám pripomínajú, že sme na tomto svete nie nato, aby sme sa zdeformovali, zdegenerovali a vnútorne uschli ako bezduché bytosti, ale vďaka duchovnej dimenzii máme možnosť prežívať skutočnú krásu života. Je to veľký dar od Boha. Ten úprimný úsmev na afrických tvárach je toho dôkazom. Nech nás vtomsprevádzasilaBožieho požehnanie, ako som to prijímal a neskôr aj sám požehnával v exoticky znejúcej svahilčine: Awabari ki Mungu Mwenyezi, Baba na Mwana na Roho Mtakatifu - Nech Vás žehná všemohúci Boh, Otec i Syn i Duch Svätý. Prajem Vám, milí Bernolákovčania, požehnané veľkonočné sviatky!

Mgr. Branislav Čaniga, PhD.,
berňolákovský farár

Verím? Neverím? Pochybujem?

Evanjelium Matúša 20, 24 – 29

„Tu však Tomáš, jeden z dvanástich, prímienom Dvojča, nebol s nimi, keď Ježiš prišiel. Povedali mu teda ostatní učeníci: Videli sme Pána! Ale on im odpovedal: Ak neuvidím stopy klinčov v Jeho rukách a nevloží mi prst na miesto, kde tie klince boli, a ruku Mu nevloží do boku, vôbec neuverím. Po ôsmich dňoch zase boli Jeho učeníci dnu; aj Tomáš bol s nimi. A prišiel Ježiš, hoci dvere boli zatvorené a postavil sa do prostriedku, riekol im: Pokoj vám! Potom hovorí Tomášovi: Daj sem prst a pozri sa na moje ruky; daj sem ruku a vlož ju do môjho boku a nebuď neveriaci, ale veriaci. Tomáš mu povedal: Pán môj a Boh môj! A Ježiš mu riekol: Pretože si ma videl, uveril si; blahoslavení, ktorí nevideli, a predsa uverili.“

Verím? Neverím? Pochybujem, hľadám odpovede? „Čo je Pravda?“ (Ján 18, 38) – pýtal sa aj Pilát, ktorý bol postavený pred situáciu historického rozhodnutia – čo s Ježišom Nazaretským. Z evanjelií i svedectva prorokov poznáme, ako to prebehlo. Justičný omyl, davová psychóza, prvotná nenávisť a neschopnosť hľadať pravdu. Vidíme, kam vedie takýto postoj – smrť, ukrižovanie nevinného. Je až zarážajúce, že takéto Božie konanie veriaceho zachraňuje. Láska zachraňuje. Iste víťazstvo mocných sa zdalo byť jednoznačné – umlčali pravdu. No len na 3 dni, do Veľkonočnej nedele. A predsa mnohí toto neprijímajú či pochybujú.

Nie je na škodu pochybovať, ak naozaj chceme hľadať odpovede a túžime po dôkazoch. Tomáš chcel dôkaz a Pán Ježiš mu ho ponúkol. A Tomáš prijal jasný dôkaz vzkrieseného a vyznal.

Pôstna doba, hľadáme odpovede? Tomuto hľadaniu predchádzajú otázky, kladieme si ich? Otázky našej existencie, ako vyzerajú naše vzťahy v rodinách, spoločnosti, cirkvi, a ak, aké odpovede sú pre nás prioritné? Neoverené? Či odpovede pravdivé?

Viera tiež potrebuje dôkaz. A dôkaz lásky Boha k nám máme, len či ho prijímame a ako odpovedáme. Pôstna doba dáva priestor na otázky i hľadanie odpovedí a Veľkonočná nedeľa nám umožňuje radostné, harmonické prežívanie i včasnosti.

Verím? Bez hľadania odpovedí – nie v hoaxoch, ale v Pravde a o Pravde svedčiacich, zotrúvame v nepokoji v osobnom živote, rodinách, spoločnosti i cirkvi. Aj viera má svoje dôkazy. V tejto viere sme i v uplynulom roku prežili požehnané radostné chvíle i v našom evanjelickom a.v. chráme Božom v Bernolákove pri zborovom dni (spolu s „Račanmi“), či pri pamiatke posvätenie chrámu Božieho – 65. výročie, kde sme vytvorili spoločenstvo i s oltárnymi bratmi cirkvi pôsobiacich v Bernolákove, bývalými farármi pôsobiacich u nás - Kováčikovcami, i so starostami z Bernolákova i Ivanky pri Dunaji. Viera, ktorá prijíma dôkazy, dáva harmóniu života z Božej aktivity. Prijímame a sme blahoslavení, ktorí nevideli, a predsa uverili. Pokojné, požehnané prežitie veľkonočných sviatkov v precití Božej prítomnosti všetkým praje

Rastislav Hargaš
evanjelický a.v. farár
Rača, Bernolákovo, Ivanka pri Dunaji

Čas konania služieb Božích, pôst, Veľká noc 2023

Služby Božie sa konajú pravidelne v kostole v Bernolákove v nedeľu o 10.30, v 1. nedeľu v mesiaci so sviatostou Večere Pánovej so spovedou.

EVANJELICKÝ KOSTOL BERNOLÁKOVO

07.04.

Veľký Piatok,

Pašiové služby Božie + sviatost Večere Pánovej so spovedou - 14.30

09.04.

1. slávnosť veľkonočná
Služby Božie 10.30

10.04.

2. slávnosť veľkonočná
Služby Božie 10.30.

IVANKA PRI DUNAJI
INFOCENTRUM
PAMÄTNÁ IZBA M. R. ŠTEFÁ-
NIKA, NÁM. SV. ROZÁLIE
v 2. nedeľu v mesiaci o 11,30

7.04.

Veľký piatok, Pašiové služby Božie
13.00 + sviatost Večere Pánovej
so spovedou

Nakoľko sa čas konania služieb Božích môže zmeniť, poprosím, sledujte aktuálny rozpis služieb Božích na www.ecavraca.sk

LETNÝ DENNÝ FUTBALOVÝ TÁBOR

CENA 180 €

HLAVNÝ ORGANIZÁTOR: JÁN MARCIN

7.8. - 11.8.2023
ŠK BERNOLÁKOVO
(AREÁL JÁNA POPLUHÁRA)

- PRE VŠETKY DETI, HRÁČOV AJ NEHRÁČOV, DIEVČATÁ AJ CHLAPCOV VO VEKU OD 5 DO 13 ROKOV
- PONDELOK AŽ PIATOK OD 8:00 DO 16:30
- ZAMERANÉ NA KOMPLEXNÚ ŠPORTOVÚ A POHYBOVÚ ZRUČNOSŤ SO ZAMERANÍM NA FUTBAL
- TRÉNINGY ROZDELENÉ PODĽA POZÍCIÍ (ŠPECIÁLNY TRÉNER PRE BRANKÁROV) FORMOU HRY A SÓTAŽE, JEDNOTLIVO AJ V SKUPINÁCH
- ZABEZPEČENÝ PITNÝ REŽIM A OBEDY V PENZIÓNE PÁLENICA
- VYVRCHOLENÍM TÁBORA BUDÚ PIATKOVÉ SÓTAŽE, CELODENNÉ MOKRÉ PŘEKVAPENIE PRE DETI A POOBEDNÁ GULÁŠ PÁRTY PRE ÚČASTNÍKOV A RODIČOV

REGISTRÁCIE A VIAC INFO NA:
0903 433 654

V SPOLUPRÁCI S ŠK BERNOLÁKOVO

Lamakov - výroba, montáž kovaných brán, plotov a garážových brán na mieru

www.lamakov.sk +421 903 809 930 info@lamakov.sk

Význam transpirácie v prízemnej atmosfére

Od prvopočiatku, od stvorenia až po dnešnú dobu „hýbu“ svetom dva základné rastlinné procesy. Nenahraditeľná fotosyntéza a s ňou úzko spätá transpirácia.

Zatiaľ čo fotosyntéza má pre človeka a iné živočíšne tvorstvá trofický význam a je jediným prirodzeným producentom kyslíka na Zemi vôbec, transpirácia má predovšetkým podporný charakter fotosyntézy. Vytvára totiž v rastlinách koncovú saciu silu, potrebnú k pohybu vody a minerálnych látok z útrov Zeme. Od koreňov cez stonky rastlín až po výstup prieduchmi, ktoré sa nachádzajú v pokožke listov. Predovšetkým na ich spodnej strane. Je to zvláštny prípad výparu, od bežného z voľnej hladiny vody sa odlišuje tým, že rastliny si „svoj“ výpar pomocou svetla a vlastného obsahu vody regulujú a samé ho funkčnosťou svojich povrchov podľa potreby využívajú. Chránia tak seba, celú vegetáciu a najbližšie okolie pred prehriatím. Ony sú tie „zelené ťavy“ alebo dvojdobo fungujúce „pumpy“, ktoré akcelerujú pohyb vody v systéme pôda – rastlina – atmosféra. Najdôležitejšiu úlohu zohrávajú pritom prieduchy. Tvoria ich dve tzv. zatváracie bunky obličkovitého tvaru, ktoré sa môžu, ak nasajú dostatočné množstvo vody, zakriviť a medzi sebou vytvoriť mikrootvor, akúsi štrbinu. Naopak, ak zatváracie bunky vodu čiastočne stratia, obe bunky splasnú a otvory sa zatvoria. Je to počtom a výkonnosťou mohutný, ale pritom elegantný zázrak, či „chytáčky“ kúsok prírody. Je to dôkladné využitie zákona difúzie v konkrétnych podmienkach. Zákon difúzie totiž hovorí, že prepúšťacia schopnosť malých otvorov dovedna je oveľa väčšia ako jedného veľkého, hoci by sa veľkosťou rovnali. Už len to, že v samotnom otvore sa stretáva niekoľko proti sebe idúcich látok, je na obdiv.

Zo všetkých vstupujúcich látok do rastliny je najdôležitejší oxid uhličitý a z vystupujúcich kyslík a vodná para. Na jednom štvorcovom milimetri sa môže vyskytovať aj niekoľko desiatok či stoviek prieduchov, cez ktoré to rastliny zabezpečujú. Záleží na rastlinnom druhu. Prieduchy vytvárajú z listu viacnásobnú, veľmi účinnú perforáciu a teda mohutný styk rastliny s okolitým prostredím.

Málokto si pri pohľade napríklad na mohutný strom uvedomuje, aký povrch svojou korunou, štruktúrou a aktivitou do krajiny prináša. Ešte menej si uvedomujeme, o akú styčnú plochu s ovzduším strom, ale i každá malá či veľká rastlina v našom prostredí s ovzduším vytvára. Ak všetko usilovne spočítame – povrch listov, plodov a bočné povrchy konárov a stoniek, dospejeme k poznaniu, že povrchy rastlín aj päťdesiatnásobne / často i oveľa viac / prekrývajú vrstevnato plochu pôdy pod sebou.

Všeobecne možno povedať, že rastliny sú organizmy závislé od teploty prostredia a nie od svojho vnútorného zdroja. Ich tepelnú bilanciu tvorí pomer medzi absorbovaním svetelnej energie povrchom planéty, jej transformovaním na tepelnú a spätným výdajom tepla do okolitého priestoru. Ak rastliny z rôznych príčin hromadia teplo bez rozptylu, potom sa prehrievajú a v krajnom prípade môžu nadobudnúť letálne tepelné hodnoty. Za normálnych okolností 70 – 90% nadbytočného tepla sa z rastlín vracia do okolitého vzduchu. Najväčšia časť sa z listových buniek premiestňuje zvnútra von vo forme vodnej pary prostredníctvom transpirácie. Tento proces rastlinu a najbližšie okolie ochladzuje. Veľké množstvo tepla sa pritom

spotrebuje a obmedzenie transpirácie, napríklad len bežným zamračením oblohy, môže zvýšiť na krátku dobu momentálnu teplotu listov. V porovnaní s teplotou okolitého vzduchu takmer aj o 8 - 9° C. V akomkoľvek poraste alebo napríklad v samotných korunách drevín, kde sa vplyvom vetra striedajú snečné škvrny s tienením, sú tepelné pomery rozvrstvené a ochladzovanie vo vnútri korún a porastov formou prievanu je významnejšie. Z toho vyplýva čiastočný záver, podľa ktorého tepelná bilancia rastlín a vegetačného krytu Zeme je daná rozdielom medzi svetelnou absorpciou, následnou transformáciou na teplo, spätným vyžarovaním a spotrebou na transpiráciu. Z hľadiska transpirácie je dôležité, že samotná prízemná atmosféra sa dlhodobo vplyvom človeka zhoršuje a nie je už dnes tajomstvom, že ovplyvňuje a rozhoduje o „bytí či nebytí“ vegetačného krytu planéty vôbec.

Atmosféra Zeme je znečisťovaná od svojho vzniku. Na jej znečisťovaní sa vždy podieľala sekundárna prašnosť zo zemského povrchu, potom peľ rastlín, popol a plyny zo sopečnej činnosti, zo stepných a lesných požiarov a z rozkladu biomasy, prebiehajúceho veky v bachoroch prežívavcov. Odhaduje sa, že živočíšna výroba spolu s ostatnou zoo - zložkou planéty oddávna produkuje približne 9% celosvetových emisií CO₂, zhruba 35% emisií oxidov dusíka a 37% celosvetovej produkcie metánu. Pritom najdôležitejším zdrojom metánu sú dodnes ryžové polia a bahenný spôsob pestovania ryže. Odhaduje sa, že všetky zdroje metánu dovedna emitujú asi 500 mil. ton ročne a každým rokom pribudne v atmosfére o 50 mil. ton viac metánu. Oxidy dusíka produkované v poľnohospodárstve pochádzajú z maštalného hnoja. Až

34% celkového objemu dusíkatých emisií, napríklad aj amoniaku, produkuje tiež živočíšna výroba a amoniak, ako je známe, veľkou mierou prispieva k vzniku kyslých dažďov a k celkovému okysličovaniu pôd. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že dnes sa pri znečisťovaní atmosféry jedná o ďaleko agresívnejšie látky ako tie, ktoré pochádzajú z prirodzených zdrojov a poľnohospodárstva. Tieto tu boli v istom rovnovážnom stave vždy, dávno pred priemyselnou revolúciou, zrejme bez väčších negatívnych dôsledkov. Je však pravdou, že dnešná atmosféra Zeme obsahuje pestrú, až nepriehľadnú paletu látok, často neznámeho pôvodu a zloženia. Do akej miery sa podieľa človek svojím metabolizmom na znečisťovaní napríklad CO₂ sa nehovorí a pritom populácia rapídne rastie. Pre zaujímavosť len pripomeniem, že dnešná populácia sa začína úspešne „šplhať“ na nevidanú hodnotu takmer desiatich miliárd ľudí.

Ťažko odhadnúť i únik emisií z lokálnych vojnových konfliktov alebo bilanciu spalín vesmírnych dopravných prostriedkov. V prenesenom slova zmysle sa atmosféra stala dočasnou „divokou skládkou“ všetkého plynného, s čím si ľudstvo nevie poradiť. Je to zvláštny fenomén, pretože látky, ktoré sa dostanú do ovzdušia, nie sú jeho trvalou súčasťou. Buď z neho vypadávajú, sedimentujú alebo unikajú mimo atmosféru, premiestňujú sa vzdušnými prúdmi na obrovské vzdialenosti, inými látkami sú pútané, transformované, koniec koncov predsa len občas zrážkami do pôdy spláchnuté. Výnimku tvoria pre vodu nepriepustné látky, ktoré v atmosfére pretrvávajú dlhšie /napr. freóny/ a aj tie, ktoré unikajú do atmosféry z vysokej leteckej dopravy a z raket rôzneho typu a sily. Zvláštnosťou však je, že človek svojou aktivitou, „výrobou“ odpadov permanentne, deň čo deň, rok čo rok ich obsah v atmosfére akoby zámerne udržoval. Dokonca aj vtedy, keď mu priamo pred očami, popod nosom uniká to najdôležitejšie – vegetácia a všetko čo s ňou súvisí. Dodnes ešte dosť dobre nevieme odhadnúť, akou mierou nám devastujú „našu“ atmo-

sféru emisie produkované americkým veľkopriemyslom, či priemyslom a dopravou iných, vzdialenejších mocností, alebo opačne a či vôbec taká možnosť ďalekého, transkontinentálneho prenosu skutočne existuje.

Najviac diskutovaným problémom z hľadiska znečisťovania atmosféry sú výfukové plyny, predovšetkým ich osud po opustení zdroja a po vstupe do prízemnej atmosféry. Vznikajú spaľovaním nafty, benzínu, ale aj ťažkých olejov v spaľovacích priestoroch – vo valcoch výbušných motorov. Tie v relatívne krátkom čase vytlačili z dopravnej funkcie živú silu. Nahradili prostriedky využívajúce silu vetra, vodnej pary, vodného kolesa a veľkú časť ručnej práce človeka. Umožnili hromadnú leteckú dopravu osôb a prepravu materiálov vo vysokých výškach atmosféry a mimozemský pohyb človeka vesmírnym priestorom. Umožnili človeku sa vzoprieť gravitačnej sile Zeme. Ťažko však povedať, či na „chválu“ alebo jeho „hanu“. Ale i tak, spaľovanie až tak obrovského množstva uhľovodíkových palív, ukrytých v útrobach Zeme, v rope, je na považenie. O aké množstvo ide, ťažko povedať, skôr sú to len odhady, ale i tak mám dojem, že my ako ľudstvo dovedna to s našou spotrebou celkom zbytočne preháňame. Len si zoberte také detské kolobežky a bicykle pre dospelých, aj tie idú už dnes, neviem prečo, na baterky. Z dostupných informácií sa stroho dozvedáme, že len v roku 2010 sa denne spotrebovalo okolo 90 miliónov barelov /1 barel = 159 litrov/ ropy. A počet len osobných áut dosiahol číslo okolo 900 mil. kusov. Ak potom zväzíme, že osobné auto spáli ročne „len“ 1000 litrov benzínu, tak do ovzdušia odíde len z tohto zdroja za jeden rok cca 350 kg oxidov uhlíka, 50 kg uhľovodíkov, 15 kg NO₂, donedávna 15 kg olova a vraj ďalších 250 druhov škodlivín, o ktorých nevieme okrem množstva nič. Najväčšie množstvo predstavuje oxid uhličitý. Stačí ak poviem, že z 1 litra benzínu sa vyprodukuje a do ovzdušia uvoľní 2,5 kg CO₂. „V zálohe“ je však ďaleko väčšie

množstvo a počet zdrojov znečistenia a automobilizmus tvorí len jednu časť. Z ľudského hľadiska je potom prinajmenšom nedôstojné, ak všade proklamujeme, ako nám na tejto planéte záleží.

Z aspektu pôsobenia na vegetáciu a iné zložky biosféry je dôležité, že výfukové plyny po opustení zdroja reagujú za účasti svetla a tepla s atmosférickým kyslíkom za vzniku zlúčenín rôzneho fotochemického charakteru. Sú to všetko základné látky „oxidačných“ typov smogov, ktoré spôsobujú trvalé poškodenia rastlín, ľuďom dráždia a poškodzujú oči, redukujú v krajine viditeľnosť, tvorí sa aj pri jasnom počasí akési stmievanie - šero a viaceré iné nepriaznivé efekty. Na druhej strane z troposféry mizne živá rozmanitosť, nahradzuje ju rozmanitosť iná, neživá, anorganická. Nevieme, koľko živočíšnych a rastlinných druhov už vyhynulo a nevieme, či vôbec existuje možnosť vieryhodného vyčíslenia a podobne.

Medzičasom EU oznámila, že odlesňovanie výrubom, úmyselným alebo neúmyselným spaľovaním sa deje rýchlosťou 13 mil. ha ročne. Hrozivé číslo, ktoré si neviem v hlavie zrovnať, hlavne keď pripomeniem, že na inom mieste sa hovorí, že 1 ha ihličnatého lesa vyprodukuje 30 ton kyslíka za rok a listnatý o polovicu menej. Nechcem byť štipľavý, ale čo bude pri dnešnej intenzite výrubu a likvidácie vegetácie s kyslíkom, neviem, „prešaltujeme“, utečieme, ak nájdeme inú „kyslíkovú planétu?“ A tú budeme opäť humpľovať? Záverom len doplním, že niektoré vedecké práce do budúcnosti avizujú zdvojnásobenie koncentrácie CO₂ vo vzduchu našej planéty a ďalšie znižovanie transpiráciou uvoľnenej vody do prízemnej atmosféry o polovicu dnešného stavu. Dôsledok je jasný - menej vlhkosti, menej zrážok, absencia snehovej pokrývky, zimných mrazov a zvyšujúca sa krutosť tepelných a hydrologických výkyvov.

Ján Navara

Kalendár športových podujatí apríl – máj 2023

Karate klub Bernolákovo

01.04. - **3. kolo Slovenského pohára v karate a kobudo** – Veľký Krtíš
22.04. - **Rovne CUP 2023** - regionálna súťaž organizovaná Style karate Lednické Rovne
12. - 14.05. - **XXVI Slovakia open 2023 - WUKF European Cup in Karate and Kobudo** – Bratislava

Halový volejbal – turnaje

01.04.- Hala Bernolákovo – **Mix halový turnaj**
06.05.- Berlín – **Turnaj muži / ženy**
01.06.- Trnava – **Hit čajka Cup Mix hala**

Plážový volejbal – turnaje

V mesiaci jún – **štart ženskej ligy** – dvojice žreb
V mesiaci jún – **štart mužskej ligy** – dvojice žreb
03.06.- **turnaj počas Dní obce Bernolákovo** – mix, vopred dohodnuté dvojice

S talentom VPRED!

11.4.-11.5.2023 **Tanečný kurz pre dospelých** -

Respond Academy

04.04. 2023 o 19:30 hod. - **dvojmesačný kurz sebaobrany pre ženy a dievčatá od 14 rokov**
v telocvični Strojárska 1 Bernolákovo

Futbal

IV. liga dospelí

01.04. 16:30 Majstrovstvá regiónu - IV. liga BFZ - 18. kolo **TJ Rovinka - ŠK Bernolákovo**
08.04. 16:30 Majstrovstvá regiónu - IV. liga Bratislava - 19. kolo **ŠK Bernolákovo - MFK Rusovce**
16.04. 17:00 Majstrovstvá regiónu - IV. liga Bratislava - 20. kolo **ŠK Tomášov - ŠK Bernolákovo**
22.04. 17:00 Majstrovstvá regiónu - IV. liga Bratislava - 21. kolo **ŠK Bernolákovo - FK Slovan Ivanka pri D.**
29.04. 17:00 Majstrovstvá regiónu - IV. liga Bratislava - 22. kolo **PŠC Pezinok - ŠK Bernolákovo**
03.05. 17:30 Majstrovstvá regiónu - IV. liga Bratislava - 23. kolo **ŠK Bernolákovo - MŠK Senec**
07.05. 17:00 Majstrovstvá regiónu - IV. liga Bratislava - 24. kolo **ŠK N. Dedinka - ŠK Bernolákovo**
14.05. 17:00 Majstrovstvá regiónu - IV. liga Bratislava - 25. kolo **ŠK Bernolákovo - OFK Dun. Lužná**
20.05. 17:00 Majstrovstvá regiónu - IV. liga BFZ - 26. kolo **FC - Žolík Malacky - ŠK Bernolákovo**
28.05. 17:00 Majstrovstvá regiónu - IV. liga Bratislava - 27. kolo **TJ Jarovce Bratislava - ŠK Bernolákovo**
03.06. 17:30 Majstrovstvá regiónu - IV. liga Bratislava - 28. kolo **ŠK Bernolákovo - NŠK 1922 Bratislava**
10.06. 17:30 Majstrovstvá regiónu - IV. liga BFZ - 29. kolo **ŠK Bernolákovo - FK Slovan Most pri Bratislave**
17.06. 18:00 Majstrovstvá regiónu - IV. liga Bratislava - 30. kolo **ŠK Bernolákovo - SDM Domino**

U19 - starší dorast

U19 BFZ - 14. kolo 02.04. 10:00 **ŠK Bernolákovo - FC IMAS**
U19 BFZ - 15. kolo 08.04. 10:00 **MŠK Senec - ŠK Bernolákovo**
U19 BFZ - 16. kolo 16.04. 10:00 **ŠK Bernolákovo - OFK Dunajská Lužná**
U19 BFZ - 17. kolo 23.04. 10:30 **FK Rača Bratislava - ŠK Bernolákovo**
U19 BFZ - 18. kolo 30.04. 10:00 **ŠK Bernolákovo - FK Slovan Ivanka pri Dunaji**
U19 BFZ - 19. kolo 06.05. 14:30 **TJ Jarovce Bratislava - ŠK Bernolákovo**
U19 BFZ - 20. kolo 14.05. 10:00 **ŠK Bernolákovo - FC Ružinov Bratislava**
U19 BFZ - 21. kolo 20.05. 10:00 **FK Dúbravka - ŠK Bernolákovo**
U19 BFZ - 22. kolo 27.05. 10:00 **ŠK Bernolákovo - PŠC Pezinok**

U17- mladší dorast

Skupina „A“ - 14. kolo 01.04. 14:00 **ŠK Bernolákovo - MŠK Senec**
Skupina „A“ - 15. kolo 08.04. 14:00 **FK Družstevník Blatné - ŠK Bernolákovo**
Skupina „A“ - 16. kolo 15.04. 14:30 **SDM Domino B - ŠK Bernolákovo**
Skupina „A“ - 18. kolo 29.04. 14:00 **ŠK Bernolákovo - NŠK 1922 Bratislava**
Skupina „A“ - 19. kolo 07.05. 12:30 **OFK Dunajská Lužná - ŠK Bernolákovo**
Skupina „A“ - 20. kolo 13.05. 14:00 **ŠK Bernolákovo - MŠK Kráľová pri Senci**
Skupina „A“ - 21. kolo 20.05. 14:00 **ŠK Bernolákovo - FK Slovan Ivanka pri Dunaji**
Skupina „A“ - 22. kolo 27.05. 14:00 **ŠK Vrakuňa Bratislava - ŠK Bernolákovo**

U15- II. liga starší žiaci

II. liga SŽ - U15 - 16. kolo 01.04. 09:00 **ŠK Bernolákovo - PŠC Pezinok**
II. liga SŽ - U15 - 17. kolo 12.04. 17:00 **FK Rača Bratislava - ŠK Bernolákovo**
II. liga SŽ - U15 - 18. kolo 15.04. 09:00 **ŠK Bernolákovo - FKM Stupava**
II. liga SŽ - U15 - 19. kolo 22.04. 10:00 **FKP BRATISLAVA - ŠK Bernolákovo**
II. liga SŽ - U15 - 20. kolo 29.04. 09:00 **ŠK Bernolákovo - TJ Jarovce Bratislava**
II. liga SŽ - U15 - 21. kolo 02.05. 17:30 **FC Slovan Modra - ŠK Bernolákovo**
II. liga SŽ - U15 - 22. kolo 06.05. 09:00 **ŠK Bernolákovo - ŠK Vrakuňa Bratislava**
II. liga SŽ - U15 - 23. kolo 13.05. 09:00 **ŠK Bernolákovo - FC - Žolík Malacky**
II. liga SŽ - U15 - 24. kolo 20.05. 09:00 **FC Ružinov Bratislava - ŠK Bernolákovo**
II. liga SŽ - U15 - 25. kolo 27.05. 09:00 **ŠK Bernolákovo - MŠK Senec**
II. liga SŽ - U15 - 26. kolo 03.06. 09:00 **NŠK 1922 Bratislava - ŠK Bernolákovo**

U13 II. liga – mladší žiaci

II. liga MŽ - U13 - 16. kolo 01.04. 11:00 **ŠK Bernolákovo - PŠC Pezinok**
II. liga MŽ - U13 - 17. kolo 12.04. 15:30 **FK Rača Bratislava - ŠK Bernolákovo**
II. liga MŽ - U13 - 18. kolo 15.04. 11:00 **ŠK Bernolákovo - FKM Stupava**
II. liga MŽ - U13 - 19. kolo 22.04. 12:00 **FKP BRATISLAVA - ŠK Bernolákovo**
II. liga MŽ - U13 - 20. kolo 29.04. 11:00 **ŠK Bernolákovo - TJ Jarovce Bratislava**
II. liga MŽ - U13 - 21. kolo 02.05. 16:00 **FC Slovan Modra - ŠK Bernolákovo**
II. liga MŽ - U13 - 22. kolo 06.05. 11:00 **ŠK Bernolákovo - ŠK Vrakuňa Bratislava**
II. liga MŽ - U13 - 23. kolo 13.05. 11:00 **ŠK Bernolákovo - FC - Žolík Malacky**
II. liga MŽ - U13 - 24. kolo 20.05. 11:00 **FC Ružinov Bratislava - ŠK Bernolákovo**
II. liga MŽ - U13 - 25. kolo 27.05. 11:00 **ŠK Bernolákovo - MŠK Senec**
II. liga MŽ - U13 - 26. kolo 03.06. 11:00 **NŠK 1922 Bratislava - ŠK Bernolákovo**

U11- prípravka

BFZ - prípravka U11 (PMA1): sk.B - 12. kolo 02.04. 09:30 **ŠK Bernolákovo - PŠC Pezinok**
BFZ - prípravka U11 (PMA1): sk.B - 14. kolo 15.04. 11:00 **Športový klub Nová Dedinka - ŠK Bernolákovo**
BFZ - prípravka U11 (PMA1): sk.B - 15. kolo 23.04. 09:30 **ŠK Bernolákovo - FC - Žolík Malacky**
BFZ - prípravka U11 (PMA1): sk.B - 16. kolo 30.04. 10:30 **FK Karpaty Limbach - ŠK Bernolákovo**
BFZ - prípravka U11 (PMA1): sk.B - 17. kolo 07.05. 09:30 **ŠK Bernolákovo - OFK Dunajská Lužná**
BFZ - prípravka U11 (PMA1): sk.B - 18. kolo 13.05. 09:00 **ŠK Svätý Jur - ŠK Bernolákovo**
BFZ - prípravka U11 (PMA1): sk.B - 19. kolo 21.05. 09:30 **ŠK Bernolákovo - MŠK Senec**
BFZ - prípravka U11 (PMA1): sk.B - 20. kolo 28.05. 11:00 **FKM Stupava - ŠK Bernolákovo**
BFZ - prípravka U11 (PMA1): sk.B - 21. kolo 04.06. 09:30 **ŠK Bernolákovo - SFC Kalinkovo**
BFZ - prípravka U11 (PMA1): sk.B - 22. kolo 10.06. 08:45 **FK Slovan Ivanka pri Dunaji - ŠK Bernolákovo**
BFZ - prípravka U11 (PMA1): sk.B - 13. kolo 18.06. 09:30 **ŠK Bernolákovo - ŠK Igram**

U10- prípravka

BFZ - prípravka U10 (PMB1): sk.B - 12. kolo 02.04. 11:00 **ŠK Bernolákovo - PŠC Pezinok**
BFZ - prípravka U10 (PMB1): sk.B - 14. kolo 15.04. 12:30 **ŠK Nová Dedinka - ŠK Bernolákovo**
BFZ - prípravka U10 (PMB1): sk.B - 15. kolo 23.04. 11:00 **ŠK Bernolákovo - FC Žolík Malacky**
BFZ - prípravka U10 (PMB1): sk.B - 16. kolo 30.04. 10:30 **FK Karpaty Limbach - ŠK Bernolákovo**
BFZ - prípravka U10 (PMB1): sk.B - 17. kolo 07.05. 11:00 **ŠK Bernolákovo - OFK Dunajská Lužná**
BFZ - prípravka U10 (PMB1): sk.B - 18. kolo 13.05. 09:00 **ŠK Svätý Jur - ŠK Bernolákovo**
BFZ - prípravka U10 (PMB1): sk.B - 19. kolo 21.05. 11:00 **ŠK Bernolákovo - MŠK Senec**
BFZ - prípravka U10 (PMB1): sk.B - 20. kolo 28.05. 11:00 **FKM Stupava - ŠK Bernolákovo**
BFZ - prípravka U10 (PMB1): sk.B - 21. kolo 04.06. 11:00 **ŠK Bernolákovo - SFC Kalinkovo**
BFZ - prípravka U10 (PMB1): sk.B - 22. kolo 10.06. 08:45 **FK Slovan Ivanka pri Dunaji - ŠK Bernolákovo**
BFZ - prípravka U10 (PMB1): sk.B - 13. kolo 18.06. 11:00 **ŠK Bernolákovo - ŠK Igram**

Naši jubilanti

Dňa 16. októbra 2022 sa v kultúrnom dome v Bernolákove konal slávnostný zápis do pamätnej knihy obce Bernolákovo. Jubilantov, ktorí prijali pozvanie na slávnostný zápis pri príležitosti dožitých jubileí 80, 85 a 90 rokov, už tradične privítal starosta obce pán Miroslav Turenič spolu s členkami ZPOZ v Bernolákove. V programe pozdravila jubilantov populárnymi šlágrami Zuzka Hrvoľová.

Blahoželáme

V marci sa významného životného jubilea, 80 rokov, dožila

MUDr. Ružena Macajová

Pani doktorka pôsobila ako stomatologička v obci Bernolákovo od 1.7. 1965 do 15.12. 2019, kedy ukončila svoju lekársku prax.

Srdečne blahoželáme a želáme pani doktorke do ďalších rokov veľa zdravia, šťastia a spokojnosti.

Dňa 9.12. 2022 oslávila svoje krásne 70. narodeniny pani

MÁRIA ILIŤOVÁ rod. Ďuricová

Zo srdca jej prajeme veľa zdravíčka, lásky a každodenný dôvod na úsmev.

Dcéra Jana s rodinou.
Vnúčikovia Natálka a Maťko
posielajú pusinky.

Nepredajné. Vydáva **Obecný úrad Bernolákovo** v náklade 3 600 výtlačkov.

Redakčná rada: **Katarína Barošová, Marta Kucerová, Jozef Petko**. Fotografia na titulke: **Matys Rózsa**.

Fotografia v záhlaví titulky: **Miro Pochyba**. Grafická úprava: **Izabella Bangová**

Príspevky do ďalšieho čísla posielajte elektronicky na adresu **casopisbernalak@gmail.com** alebo odovzdajte osobne na obecnom úrade alebo v kultúrnom dome **do 26. 6. 2023**

Registrované Okresným úradom Senec pod č. OÚ SC – 4/98